II

(Tiesību akti, kuri pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana nav obligāta)

LĒMUMI

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2006. gada 22. jūnijs)

par Nīderlandes sabiedrisko raidorganizāciju *ad hoc* finansēšanu C 2/2004 (ex NN 170/2003)

(izziņots ar dokumenta numuru K(2006) 2084)

(Autentisks ir tikai teksts holandiešu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2008/136/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

aicinājusi ieinteresētās personas iesniegt savus komentārus saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem ([1]),

ņemot vērā to komentārus,

tā kā:

([1]) OV C 61, 10.3.2004., 8. lpp.

I. PROCEDŪRA UN PAMATOJUMS

1. PROCEDŪRA

(1) Komisija 2002. ([2]) un 2003. ([3]) gadā saņēma vairākas sūdzības, kurās apgalvots, ka valsts finansējuma sistēma Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām ir nelikumīgs un nesaderīgs valsts atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

(2) Sūdzību iepriekšējās izmeklēšanas gaitā Komisija saņēma papildu informāciju no sūdzību iesniedzējiem ([4]), kā arī no Nīderlandes iestādēm ([5]).

([2]) Ar 2002. gada 24. maija vēstuli no *CLT-UFA SA* un saistītajiem meitas uzņēmumiem *RTL/Holland Media Groep SA* un *Yorin TV BV*; ar 2002. gada 10. oktobra vēstuli no *SBS Broadcasting*; ar 2002. gada 28. novembra vēstuli no *VESTRA*.

([3]) Ar 2003. gada 3. jūnija vēstuli no Nīderlandes izdevējsabiedrību apvienības un ar 2003. gada 19. jūnija vēstuli no izdevējsabiedrības *De Telegraaf*.

([4]) Ar 2002. gada 29. jūnija vēstuli, ar 2002. gada 28. oktobra vēstuli, ar 2003. gada 21. februāra vēstuli un ar divām 2003. gada 19. jūnija vēstulēm.

([5]) Ar 2002. gada 12. septembra un 2002. gada 18. septembra vēstuli, atbildot uz Komisijas 2002. gada 24. jūnija pieprasījumu sniegt informāciju.

(3) Pēc iespējamo atbalsta pasākumu iepriekšēja novērtējuma Komisija ar 2004. gada 3. februāra vēstuli informēja Nīderlandi, ka attiecībā uz noteiktiem pasākumiem, kurus varētu kvalificēt kā jaunu atbalstu, tā ir nolēmusi uzsākt EK līguma 88. panta 2. punktā izklāstīto procedūru.

(4) Komisijas lēmumu par procedūras sākšanu publicēja *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([6]). Komisija aicināja ieinteresētās puses sniegt komentārus par atbalstu.

(5) Nīderlande uz lēmumu par procedūras uzsākšanu atbildēja ar 2004. gada 30. aprīļa vēstuli. Bez tam Komisija saņēma komentārus no 11 iesaistītajām personām ([7]) Komisija ar 2004. gada 29. aprīļa vēstuli nosūtīja komentārus Nīderlandei. Nīderlandes iestāžu atbilde tika saņemta ar 2004. gada 13. augusta vēstuli.

(6) Komisija 2005. gada 4. janvāra un 2005. gada 25. maija vēstulē uzdeva Nīderlandes iestādēm papildu jautājumus, uz kuriem Nīderlandes iestādes atbildēja ar 2005. gada 27. janvāra un 2005. gada 25. jūlija vēstuli. Papildinformāciju no viena sūdzību iesniedzēja (*De Telegraaf*) saņēma 2005. gada 25. jūlijā un 2005. gada 25. jūlijā – no Nīderlandes iestādēm. Komisija 2005. gada 22. novembrī e-pasta vēstulēs lūdza Nīderlandes iestādes sniegt papildu paskaidrojumus, uz ko iestādes atbildēja 2005. gada 25. novembrī. Pēc tikšanās ar iestādēm Komisija nolēma, ka vajadzīgi papildu paskaidrojumi. Tādēļ 2005. gada 22. decembrī Nīderlandes iestādēm tika nosūtīts pieprasījums sniegt informāciju, uz ko Nīderlandes iestādes, kam bija piešķirts atbildes termiņa pagarinājums, atbildēja 2006. gada 3. februārī. Saistībā ar šo atbildi Nīderlandes iestādes un Komisija 2006. gada februārī un 2006. gada aprīlī apmainījās ar e-pasta vēstulēm.

(7) Nīderlandes iestāžu un Komisijas tikšanās notika 2004. gada 24. septembrī. Tikšanās ar *De Telegraaf* notika 2004. gada 27. oktobrī. Tikšanās ar *Broadcast Partners* notika 2005. gada 5. janvārī. *RTL* un Komisijas tikšanās notika 2005. gada 27. jūlijā, bet *VESTRA* un Komisijas tikšanās notika 2005. gada 23. septembrī. Komisijai bija papildu tikšanās ar Nīderlandes iestādēm 2006. gada 1. februārī un 2006. gada 14. februārī.

([6]) Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.

([7]) Ar 2004. gada 15. aprīļa vēstuli no Eiropas Komerctelevīzijas uzņēmumu apvienības ("*Association of Commercial Television in Europe*" (*ACT*)); ar 2004. gada 8. aprīļa faksu no *Arbeitsgemeinschaft der öffentlich-rechtlichen Rundfunkanstalten der Bundesrepublik Deutschland* (*ARD*), ar 2004. gada 27. aprīļa vēstules galīgo versiju no *Broadcast Partners*; ar 2004. gada 14. aprīļa vēstuli no *CLT-UFA*, *RTL/HMG* un *Yorin* (tālāk tekstā – *CLT-UFA*); ar 2004. gada 5. aprīļa vēstuli no *De Telegraaf*; ar 2004. gada 21. aprīļa vēstuli no *Groep Nederlandse Dagbladpers*; ar 2004. gada 21. aprīļa vēstuli o *Publieke Omroep*; ar 2004. gada 26. aprīļa vēstuli no *SBS Broadcasting BV*; ar 2004. gada 8. aprīļa vēstuli no *Brancheverenigingen van Nederlandse kabelbedrijven* (*VECAI*); ar 2004. gada 13. aprīļa vēstuli no *Vereniging van Commerciële Radio* (*VCR*).

(8) Papildus šai procedūrai, kas vērsta uz "jaunu atbalstu", saskaņā ar atsevišķu "pastāvošā atbalsta procedūru" tiek novērtēta sabiedrisko raidorganizāciju finansēšana, izmantojot ikgadējos valsts maksājumus un stimulēšanas fondu (*Stifo, Stichting Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties*) ([8]) (sal. ar valsts atbalstu Nr. E-5/2005). Šajā lēmumā "pastāvošā atbalsta procedūru" Komisija ņēmusi vērā tikai tiktāl, ciktāl nepieciešams, lai gūtu vispārēju ieskatu par sabiedriskās apraides finansēšanu. Tomēr lēmumā netiks risināts jautājums par ikgadējo maksājumu un stimulēšanas fonda maksājumu atbilstību valsts atbalsta noteikumiem.

(9) Turklāt šajā lēmumā tiks novērtēta tikai sabiedrisko raidorganizāciju pamatdarbības (tā dēvēto svarīgāko uzdevumu) finansēšana, un tajā nebūs ņemta vērā blakusdarbība, piemēram, izdevējdarbība un *SMS* un *i-mode* pakalpojumu sniegšana. Tāpat šajā lēmumā netiks skarti *NOS* ieguldījumi tīkla operatorā *Nozema*, kas, pamatojoties uz sūdzībām, varētu būt veikti pretrunā tirgus nosacījumiem. Šie jautājumi tiks risināti atsevišķi.

(10) Visbeidzot, lēmums sākt formālu izmeklēšanas procedūru attiecās uz procedūru no 1992. gada. Tomēr ir konstatēts, ka pirmie *ad hoc* maksājumi veikti tikai 1994. gadā. Turklāt šobrīd pieejami rādītāji līdz 2005. gadam, un tie ir jāņem vērā. Tādēļ lēmums aptver laika periodu no 1994. gada, kad tika veikts pirmais *ad hoc* maksājums, līdz 2005. gadam, kas ir pēdējais gads, par kuru pieejami galīgie rādītāji. Jāatzīmē, ka Nīderlandes iestādes aicināja Komisiju ņemt vērā arī 2006. gadu. Tomēr 2006. gada rādītāji ir vienīgi provizoriski, tādēļ tos nevar ņemt vērā.

2. SABIEDRISKĀS APRAIDES SISTĒMAS DETALIZĒTS APRAKSTS

(11) Šās nodaļas 2.1. iedaļā ir norādīti dalībnieki (sabiedriskās) apraides nozarē, bet tālāk 2.2. iedaļā raksturoti Nīderlandes apraides nozares finansēšanas sistēmas dažādie elementi. Šādā nolūkā raksturotas tiesību normas, kas uztic raidorganizācijām sabiedriskās darbības pienākumu, izskaidroti dažādi finansēšanas mehānismi (ikgadējie maksājumi un *ad hoc* maksājumi) un, visbeidzot, izskaidrots, kādas rezerves sabiedriskās raidorganizācijas ir izveidojušas un izmanto sava sabiedriskā uzdevuma veikšanai. Pēc tam tiks iztirzāta komercdarbība, ar ko nodarbojas Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas (2.5. iedaļa). 2.6. iedaļā skaidrots, kā *NOS* ieguva tiesības pārraidīt futbola sacensības, un 2.7. iedaļā risināts jautājums par attiecībām starp raidorganizācijām un kabeļoperatoriem. Visbeidzot, 2.8. iedaļā noteikts, uz kuriem pasākumiem šī procedūra attiecas.

([8]) Lieta NN 32/91, Komisijas apstiprinājums 1991. gada jūlijā.

2.1. **Dalībnieki (sabiedriskās) apraides nozarē**

(12) Sabiedriskās apraides sistēmu veido dažādas organizācijas, tostarp astoņas privātas apvienības (privātās raidorganizācijas, kuru locekļiem uzticēts sabiedriskās darbības pienākums) un desmit privāti fondi (privātās raidorganizācijas, kurās nav dalībnieku, kuriem uzticēts pienākums sniegt sabiedriskos pakalpojumus) ([9]).

(13) Papildus 12. punktā minētajām raidorganizācijām sabiedriskās apraides sistēmā ir vēl viens dalībnieks, proti, *NOS*, kam ir divējāda nozīme. Pirmkārt, *NOS* ir sabiedriskā raidorganizācija, kas atbild par TV un radio programmām (ar nosaukumu "*NOS RTV*"). Otrkārt, *NOS* ir visas sabiedriskās apraides sistēmas koordinētājs; šo funkciju īsteno *NOS* valde (tā sauktais "*Publieke Omroep*", tālāk tekstā – *PO*). *PO*, kura funkcijas un pienākumus nosaka Likums par plašsaziņas līdzekļiem, veicina sabiedrisko raidorganizāciju savstarpējo sadarbību, koordinē trīs sabiedriskās TV kanālus un divreiz gadā sagatavo ziņojumu plašsaziņas līdzekļu iestādei par sabiedriskās apraides pasākumiem.

(14) *NOS* saņem finansējumu no plašsaziņas līdzekļiem paredzētā budžeta – gan pienākumiem, ko tas veic kā *PO*, gan *NOS RTV* pienākumiem.

(15) Sabiedriskās TV programmas sabiedriskās raidorganizācijas raida trīs sabiedriskajos kanālos ([10]).

(16) Daļa sabiedriskās apraides sistēmas ir arī Nīderlandes apraides produkcijas organizācija (*Nederlands Omroepbedrijf*, tālāk tekstā – *NOB*). *NOB* veic ierakstu un pārraižu sagatavošanu un skaņas, attēlu un datu reālo pārraidi uz visiem iespējamiem izplatītājkanāliem. *NOB* sniedz šos pakalpojumus komerciālajām un sabiedriskajām raidorganizācijām. Sabiedriskajām raidorganizācijām sniegtos pakalpojumus Nīderlandes valdība uzskata par sabiedrisko darbību, un tos finansē valsts ([11]).

(17) Atsevišķs fonds (*Stichting Ether Reclame*, tālāk tekstā – *STER*) atbild tikai par reklāmas telpas pārdošanu un reklāmas pārraidi sabiedriskajos kanālos. *STER* atbild par piešķirto pārraides laiku. *STER* ieņēmumus tieši nodod valstij.

(18) Papildus sabiedriskajām raidorganizācijām, kas darbojas valstī, ir arī vairākas komerciālas raidorganizācijas, kuras darbojas valsts mērogā. Šīs komerciālās raidorganizācijas ir, piemēram, *RTL* (*RTL 4*, *5* un *7* (visas ietilpst *CLT-UFA* grupā) vai *SBS6*, *NET5* un *Veronica* (ietilpst *SBS Broadcasting* grupā), vai *Talpa* (*Talpa Media Holding*). To galvenais ieņēmumu avots ir TV reklāma.

2.2. **Tiesību normas, kas reglamentē sabiedrisko apraidi**

(19) Apraides nozari šobrīd reglamentē 1987. gada 21. aprīļa (Stb. 1987., 249) Likums par plašsaziņas līdzekļiem un Dekrēts par plašsaziņas līdzekļiem. Tiesību akti sabiedriskajām raidorganizācijām ļauj veikt četru kategoriju darbības, kas Likuma par plašsaziņas līdzekļiem pašreizējā redakcijā definētas kā "galvenais uzdevums", "blakusuzdevumi", "blakusdarbība" un "saistītā darbība". Sabiedriskās raidorganizācijas var saņemt valsts finansējumu "galvenā uzdevuma" un "blakusuzdevumu" veikšanai.

2.2.1. ***Juridiskās definīcijas***

Galvenie uzdevumi

(20) Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 13. panta c) punkta 1. apakšpunktā noteikts, ka sabiedrisko raidorganizāciju "galvenais uzdevums" ir:

a) "nodrošināt daudzveidīgu un kvalitatīvu programmu piedāvājumu vispārējai apraidei informācijas, kultūras, izglītības un izklaides jomā valsts, reģionālā un vietējā līmenī un pārraidīt tās vai nodrošināt to pārraidi atklātos kanālos;

b) veikt visas darbības, kas saistītas ar programmu piedāvājumu un nepieciešamo pārraidi;

c) pārraidīt programmas, kas paredzētas valstīm un reģioniem ārpus Nīderlandes un Nīderlandes pilsoņiem, kuri atrodas ārvalstīs."

(21) Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 13. panta c) punkta 2. apakšpunktā minētas būtiskākās prasības attiecībā uz sabiedrisko raidorganizāciju pārraidītajām programmām. Programmām "*sabalansētā veidā jāataino sabiedrība un sabiedrības intereses un viedokļi sociālos, kultūras un filozofijas jautājumos; turklāt*

a) *programmām jābūt pieejamām visiem iedzīvotājiem noteiktos reģionos,*

b) *tām jāsekmē plurālisms un kultūras daudzveidība Nīderlandē (…)*".

(22) Turklāt programmu kopējo laiku, kas jāpiešķir dažādām kategorijām, piemēram, kultūrai, izglītībai un izklaidei, reglamentē ar noteikta procentuālā daudzuma palīdzību ([12]).

(23) Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 16. pants paredz, ka noteikti uzdevumi jāveic *NOS RTV*, un tajā izklāstīta detalizēta informācija par šiem uzdevumiem. Pie tiem pieskaitāmas sporta pārraides, tostarp sacensības un kausu izcīņas, un starptautiski turnīri, bet ne tikai. Kopējais pārraižu laiks, kāds veltāms šādiem sporta pasākumiem, likumā nav noteikts. Praksē *NOS RTV* mērķis ir sporta programmām veltīt 9–11 % no kopējā pārraižu laika ([13]).

([9]) Apvienības ar šādiem dalībniekiem ir *KRO*, *AVRO*, *NCRV*, *EO*, *TROS*, *BNN*, *VARA* un *VPRO*. Organizācijas bez dalībniekiem ir šādas: *NPS*, *Teleac/NOT*, *RVU*, *VKZ*, *RKK*, *HOS*, *NMO*, *OHM*, *NIK*, *BOS*.

([10]) Tie ir "*Nederland 1*", "*2*" un "*3*".

([11]) Sal. ar likuma par plašsaziņas līdzekļiem 90. pantu.

([12]) Sal.ar Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 50. un 54. pantu.

([13]) Sk. *NOS* politikas plānu 2000.–2010. gadam.

(24) Raidorganizāciju apvienībām ir tiesības uz raidlaiku valsts TV programmu pārraidīšanai, un šī uzdevuma veikšanai tās ir tiesīgas saņemt valsts finansējumu (Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 31. panta 4. punkts) programmas nodrošināšanai.

Blakusuzdevumi

(25) Saskaņā ar Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 13.c panta 3. punktu, kuru ieviesa 2000. gadā, sabiedriskās apraides sistēma "*var arī veikt savu uzdevumu, kas minēts pirmajā daļā, nodrošinot un izplatot programmu materiālus tādos veidos, kas nav ietverti 1. punkta a) apakšpunktā*". Citiem vārdiem, sabiedriskās raidorganizācijas var izplatīt sabiedrisko pakalpojumu saturu, kas 20. punktā minēts kā galvenais uzdevums, izmantojot citas saziņas iespējas (piem., *Internet* tīklu).

(26) Šiem tā dēvētajiem "blakusuzdevumiem" jāatbilst vairākiem nosacījumiem. Piemēram, saskaņā ar Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 55. pantu tie nedrīkst būt kā peļņas avots trešajām personām. Šādu blakusuzdevumu piemērs ir tīmekļa vietnes vai tematiskā kanāla uzturēšana.

(27) Jāpiemin arī, ka no "galveno" un "blakusuzdevumu" īstenošanas sabiedriskās raidorganizācijas gūst ieņēmumus, kas izmantojami sabiedriskajai darbībai ([14]).

Blakusdarbība un saistītā darbība

(28) Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas var veikt arī darbību, ko definē kā blakusdarbību un saistīto darbību. Blakusdarbībai ([15]) jāatbilst vairākiem ar likumu noteiktiem nosacījumiem. Šādas blakusdarbības piemēri ir programmu ceļvežu tirdzniecība, sponsorēšana, programmu tiesību un ar programmām saistītu materiālu tirdzniecība, biroju telpu izīrēšana un *drive-in* šovu organizēšana.

(29) Pārējā darbība ir "saistītā darbība". Saistītā darbība ir tāda, ko veic apraides apvienības saviem dalībniekiem. Pie šādas darbības pieder žurnālu izdošana un ceļojumu organizēšana, un ceļazīmju tirdzniecība.

2.2.2. ***Piešķirtās pilnvaras un uzraudzība***

(30) Neatkarīgai plašsaziņas līdzekļu iestādei (*Commissariaat voor de Media*) ir uzdevums nodrošināt atbilstību Likuma par plašsaziņas līdzekļiem prasībām attiecībā uz programmām un finansēm un īstenot tiesību aktus (Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 9. pants).

(31) Plašsaziņas līdzekļu iestādei ir juridisks pienākums, kas noteikts Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 134. pantā, nodrošināt, ka sabiedriskās raidorganizācijas pilda savas saistības, tostarp kvotu par dažādiem programmu veidiem. Ja saistības netiek pildītas, Plašsaziņas līdzekļu komisija var piemērot sodu. Bez tam plašsaziņas līdzekļu iestāde pārbauda, vai raidorganizācijas ievēro tiesību aktos noteiktos ierobežojumus attiecībā uz sponsorēšanu un reklāmu.

([14]) Sponsorēšana, kā arī ienākumi no biļešu tirdzniecības, abonēšana, *SMS* pakalpojumiem u.c. (sk. Finanšu kontroles rokasgrāmatu, 2005. gada versiju, 18. lpp.).

([15]) Jēdziens Likumā par plašsaziņas līdzekļiem ieviests ar 1997. gada 5. jūlija likumu.

(32) Iestāde ik gadu pārbauda, vai sabiedrisko raidorganizāciju konti, pamatojoties uz iesniegtajām grāmatvedības atskaitēm, atbilst Likuma par plašsaziņas līdzekļiem, Plašsaziņas līdzekļu dekrēta un Finanšu kontroles rokasgrāmatas prasībām. Ja tā ir, iestāde piešķir (budžetā noteiktus) naudas līdzekļus programmu regulārai nodrošināšanai (Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 100. un 101. pants).

2.3. **Sabiedrisko raidorganizāciju finansējuma avoti**

(33) Sabiedrisko raidorganizāciju galvenais finanšu avots ir ikgadējie maksājumi, ko tās saņem no valsts. Lai sabiedriskās raidorganizācijas neietekmētu budžeta svārstības, tām ir atļauts turēt noteiktas rezerves. Bez tam kopš 1994. gada sabiedriskās raidorganizācijas saņēmušas *ad hoc* maksājumus.

(34) Tā kā *ad hoc* finansējuma atbilstību nav iespējams novērtēt, neņemot vērā citus sabiedriskā finansējuma avotus, tālākajā aprakstā ietverti gan ikgadējie, gan *ad hoc* maksājumi, lai gan šis lēmums neattiecas uz ikgadējiem maksājumiem un *Stifo* maksājumiem (skatīt 8. punktu).

2.3.1. ***Ikgadējie maksājumi***

(35) Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas saņem ikgadēju finansiālu palīdzību no valsts budžeta, kas paredzēts plašsaziņas līdzekļiem. Laikā no 1994. līdz 2005. gadam šo maksājumu kopējā summa bija aptuveni 7,1 miljards euro. Aptuveni 819,6 miljonus euro no šīs summas saņēma *PO* tā administratīvās un koordinācijas funkcijas pildīšanai; pārējie 6,3 miljardi euro tika samaksāti atsevišķām raidorganizācijām. Plašsaziņas līdzekļu budžetu veido vairāki resursi: valsts apraides maksājumi (tos iekasē no nodokļu maksātājiem), ieņēmumi par reklāmu no *STER* un procenti no vispārējā apraides fonda (*Algemene Omroepreserve*, tālāk tekstā – *AOR*) ([16]). Plašsaziņas līdzekļu budžeta līmenis nosaka sabiedriskajām raidorganizācijām un citām plašsaziņas līdzekļu organizācijām pieejamā ikgadējā finansējuma griestus.

2.3.2. ***Stifo***

(36) Papildus ikgadējiem maksājumiem sabiedriskās raidorganizācijas saņēma maksājumus no *Stifo* (*Stimulation Fund for*

([16]) *AOR* ir rezervju fonds, kas paredzēts sabiedriskajai apraidei un kuru pārvalda plašsaziņas līdzekļu iestāde. *AOR* paredzēts deficīta, ko radījuši mazāki ieņēmumi par reklāmu budžeta gadā, segšanai. Tās ir arī rezerves, kas paredzētas, lai segtu izmaksas sabiedriskas raidorganizācijas likvidācijas gadījumā, ja tai nav savu rezervju; to izmanto kā ministrijas un plašsaziņas līdzekļu iestādes norēķinu kontu. Visbeidzot, *AOR* parasti sedz papildu izmaksas, kas radušās, ja noticis cenu kāpums. Ikgadējos maksājumos cenu kāpumu ņem vērā tikai divus gadus pēc tam, kad tas noticis. *AOR* ir "buferis" šim periodam.

cultural productions). No *Stifo* saņemtie līdzekļi kvalificējami kā valsts atbalsts, bet šo pasākumu Komisija apstiprināja (Nr. NN 32/91). Atbalsts tādējādi uzskatāms par pastāvošu valsts atbalstu. *Stifo* maksājumi noteiktām sabiedriskajām raidorganizācijām (*PO* nesaņēma nekādus maksājumus no *Stifo*) šajā laikā bija 155 miljoni euro.

2.3.3. **Ad hoc maksājumi**

(37) Papildus 34. un 35. punktā minētajiem pārskaitījumiem, ko uzskata par sabiedrisko raidorganizāciju regulāru finansējuma avotu, sabiedriskās raidorganizācijas saņēma vairākus maksājumus uz *ad hoc* pamata. Šie maksājumi tika pārskaitīti vai nu tieši raidorganizācijām, vai novirzīti tām ar īpašu fondu un rezervju starpniecību.

2.3.3.1. *Atbilstīgas finansējuma daļas maksājumi*

(38) Atbilstīga finansējuma daļa ir plašsaziņas līdzekļu budžeta mērķfinansējuma daļa. Laikā no 1996. līdz 1998. gadam *NOS RTV* no atbilstīgas finansējuma daļas fondiem saņēma […] (*) miljonus euro. Atbilstīgas finansējuma daļas fondi tika ieviesti 1996.gadā, lai nodrošinātu līdzfinansējumu programmu tiesību augošajām cenām. Par nosacījumiem līdzekļu izsniegšanai savstarpēji vienojās Valsts un sabiedriskās raidorganizācijas. Ja sabiedriskās raidorganizācijas nespēj iegādāties tiesības, kurām izteikti paaugstinājusies cena, Valsts nodrošina atbilstīgu finansējuma daļu, t.i., vienādā apmērā līdzfinansē šo tiesību iegādi.

2.3.3.2. *Apraides rezerves fonda* (FOR) *maksājumi*

(39) 1998. gadā izglītības, kultūras un zinātnes ministram tika dota iespēja (Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 106. a pants) uz *ad hoc* pamata pārskaitīt naudu no *AOR* (vispārējais apraides rezervju fonds, kuru pārvalda plašsaziņas līdzekļu iestāde) fondam, kas paredzēts noteiktu *PO* un sabiedrisko raidorganizāciju iniciatīvu finansēšanai. Fondu, ko dēve par "*FOR*", izveidoja 1999. gadā, un to kontrolē *PO*.

(40) Princips ir šāds: ja *AOR* pārsniedz 90,8 miljonus euro, ir iespēja pārskaitīt līdzekļus *FOR*. Taču šis process nav automātisks. Izglītības, kultūras un zinātnes ministrs katru gadu lemj, vai pārskaitījums ir iespējams un, ja ir, cik lielu summu var pārskaitīt. Ja pārskaitījumu apstiprina, noteikumi tiek izklāstīti protokolā. Šādi protokoli ir ieviesti 1999. un 2001. gadā. Pamatojoties uz Likumu par plašsaziņas līdzekļiem (99. panta 2. punkta d) apakšpunkts), budžetā jābūt ietvertam arī aprakstam, kā valde ierosina izlietot līdzekļus. Pamatojoties uz šo ierosinājumu, ministrs pēc tam var piešķirt *PO* līdzekļus no *FOR*, kurus var izmantot mērķiem, kas noteikti, ministram piešķirot līdzekļus ([17]). Lai gan *FOR* ir fonds, kas paredzēts *PO* iniciatīvām, tās nav rezerves, kas ir daļa no *PO* aktīviem.

(41) *FOR* pieejamie līdzekļi ļauj *PO* nodrošināt kvalitatīvu ietekmi, uzlabot programmu piedāvājumu un ieguldīt sabiedriskajās raidorganizācijās. Konkrētāk, *FOR* mērķis ir:

— kompensēt *STER* samazinātus ieņēmumus no reklāmas;

— stiprināt programmu piedāvājuma daudzveidību un kvalitāti, kad tas saistīts ar lielākām sākotnējām izmaksām;

— finansēt ieguldījumus, kas atbalsta sabiedrisko apraidi Nīderlandē kopumā.

(42) Līdz 2005. gadam sabiedriskās apraides sistēma no *FOR* bija saņēmusi 191,2 miljonus euro, un 157,4 miljonus euro no šīs summas saņēma konkrētas sabiedriskās raidorganizācijas, bet 33,8 miljonus euro – *PO*.

2.3.3.3. *Kopražojumu fonda (CoBo) maksājumi*

(43) Kopražojumu fondu (*Coproductiefonds Binnenlandse Omroep*, tālāk tekstā – *CoBo*) izveidoja, lai finansētu Nīderlandes sabiedrisko raidorganizāciju un citu programmu producētāju kopražojumus. Tā ienākumus veido ieņēmumi no autortiesību maksājumiem, kurus maksā Beļģijas un Vācijas kabeļoperatori par trīs Nīderlandes kanālu izplatīšanu Beļģijā un Vācijā. Fondu izveidojušas sabiedriskās raidorganizācijas, un to pārvalda nodibinājums. Fonda valdē ir sabiedrisko raidorganizāciju vadītāji.

(44) Nīderlandes iestādes 1994. gadā nolēma veikt maksājumus diviem *CoBo* pārvaldītiem apakšfondiem, proti, "Film Fund", kas finansē mākslas un dokumentālo filmu kopražojumus, un "Telefilm" *projektu*, kas paredzēts, lai atbalstītu augstas kvalitātes televīzijas filmu veidošanu.

(45) Laikā no 1994. līdz 2005. gadam individuālas sabiedriskās raidorganizācijas saņēmušas valsts līdzekļus 31,7 miljonu euro apmērā (*PO* nesaņēma nekādus maksājumus no *CoBo*).

2.4. **Individuālu raidorganizāciju rezerves**

(46) Katrai sabiedriskajai raidorganizācijai ir noteiktas rezerves; parasti tās ir programmu rezerves un apvienības vai fonda rezerves atkarībā no tā, vai sabiedriskā raidorganizācija ir fonds vai apvienība.

(*) Uz to attiecas konfidencialitātes pienākums.

([17]) 2006. gada 24. februāra vēstule, 3. un 4. lpp.

2.4.1. ***Programmu rezerves***

(47) Individuālas sabiedriskās raidorganizācijas drīkst palielināt rezerves, kad kopējie ieņēmumi pārsniedz kopējos izdevumus. Šīs programmu rezerves var izmantot programmu izmaksu segšanai turpmākajos gados.

(48) Saskaņā ar Nīderlandes iestāžu sniegto informāciju, programmu rezervēm pievieno producēto, bet vēl nepārraidīto programmu vērtību ([18]). Tas nozīmē, ka programmu rezerves ietver arī jau producēto programmu vērtību. 2005. gadā individuālo sabiedrisko raidorganizāciju kopējās programmu rezerves bija 78,6 miljoni euro.

(49) Arī 2005. gadā *PO* nolēma, ka daļa no programmu rezervēm jānodod pašam *PO*, bet raidorganizācijām tika atļauts saglabāt rezerves līdz 5–10 % apmērā no to gada budžeta. Sabiedriskās raidorganizācijas pārskaitīja *PO* 42,457 miljonus euro.

2.4.2. ***Apvienību rezerves***

(50) Sabiedrisko raidorganizāciju apvienības tika izveidotas kā privāto tiesību juridiskās personas. Laika gaitā tās izveidojušas savas apvienību rezerves no ziedojumiem un dalībnieku novēlētajiem līdzekļiem. Tādējādi apvienību rezerves ir veidotas no privātiem resursiem. 1993. gadā Nīderlandes valdība nolēma "iesaldēt" apvienību rezerves. Principā ([19]) no tā brīža apvienību darbības un cita nesabiedriskas darbības nestā peļņa bija jāizmanto sabiedriskajai darbībai, un to vairs nevarēja pārskaitīt apvienību rezervēm. 2005. gadā Nīderlandes sabiedrisko raidorganizāciju apvienību rezervju kopējais apjoms bija aptuveni 131,1 miljons euro.

2.4.3. ***Fondu rezerves NOS RTV un mazākām raidorganizācijām***

(51) *NOS RTV*, *NPS* un citām mazākām raidorganizācijām bez biedriem (Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 39.f pants) ir "fondu rezerves" (*"stichtingsreserve"*). 2005. gadā fondu rezervju kopējais apjoms bija 42,2 miljoni euro ([20]).

2.5. **Reklāma sabiedriskajos kanālos**

(52) Kā jau minēts iepriekš, *STER* atbild par reklāmas laika pārdošanu sabiedriskajos kanālos.

(53) Pārējie nozīmīgākie TV reklāmas laika pārdošanas uzņēmumi Nīderlandes tirgū ir *IP* un *SBS*. IP nodarbojas ar reklāmas laika tirdzniecību komerciālo raidorganizāciju *RTL4*, *RTL5* un *Yorin* uzdevumā. SBS pārdod reklāmas laiku tā komerciālajām raidorganizācijām *SBS6*, *Net 5* un *Veronica*. Bez *IP* un *SBS* ir vēl dažas komerciālas raidorganizācijas, kas arī pārdod reklāmas laiku ([21]). *STER* noteiktie tarifi ir aprēķināti, pamatojoties uz reklāmas aģentūru prognozēm, konkurentu tarifiem un iepriekšējām cenām.

(54) Pirmajā tabulā redzams auditorijas sadalījums pa sabiedriskajām raidorganizācijām, kuru reklāmas laika tirdzniecību vada *STER*. Auditorijas īpatsvars (skatītāji, vecāki par 13 gadiem) pēdējos gados ir samazinājies: no 38,8 % 1997. gadā līdz 35,4 % 2005. gadā. Vecuma grupā 20-49 gadi skatītāju īpatsvars ir vēl mazāks, proti, 27,2 %.

1. tabula

Auditorijas īpatsvars vecuma grupās no 13 gadu vecuma un 20-49 gadu vecumā (18:00–24:00), 1997.–2005. gads

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
13+	38,8	39,9	37,8	39,8	38,8	37,9	36,8	38,9	35,4
20-49	34,6	35,8	31,6	33,3	33,0	32,5	30,1	31,8	27,2

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 24.2.2006.

([18]) 27. janvāra vēstule, 2005. gada 3. februāra telefona saruna un atbilde uz papildu pieprasījumu 2005. gada 25. jūlijā.

([19]) Šim noteikumam ir bijuši daži izņēmumi. Gadījumos, kad apvienību rezerves iepriekš tikušas izlietotas sabiedrisko pakalpojumu finansēšanai, ir veikti daži maksājumi apvienību rezervēm. Sk. arī 141. un turpmākos punktus.

([20]) Fondu rezerves ir 2,288 miljoni euro (*NPS*), 0,832 miljoni euro (*NOS*) un 39,119 miljoni euro (*PO*).

([21]) Piemēram, *Talpa*, *Nickelodeon*, *Jetix*, *TMF* un *MTV*.

(55) No 1994. gada bruto ieņēmumi (pamatojoties uz cenrāža cenām) un neto ieņēmumi (ņemot vērā piešķirtās atlaides), kurus guvušas komerciālās raidorganizācijas reklāmas tirgū, ir pārsnieguši sabiedrisko raidorganizāciju gūtos ieņēmumus.

2. tabula.

Bruto ieņēmumi no TV reklāmas, 1994.–2005. gads (miljoni euro)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	327	298	225	234	257	290	348	343	383	489	581	471
Komerciālās raidorganizācijas	360	438	532	629	715	887	1 028	1 084	1 310	1 623	2 034	2 327
Kopā	687	736	757	863	972	1 177	1 376	1 426	1 693	2 112	2 615	2 798

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 24.2.2006.

3. tabula.

Neto ieņēmumi no TV reklāmas, 1994–.2005. gads (miljoni euro)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	223	202	153	150	176	187	218	197	197	197	197	169
Komerciālās raidorganizācijas	239	281	324	378	405	448	508	484	520	537	549	599
Kopā	462	483	477	528	581	635	726	683	717	733	746	768

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 24.2.2006.

(56) Kā redzams 1., 2. un 3. tabulā, pastāv atšķirība starp bruto un neto (ar atlaidēm) ieņēmumiem no TV reklāmas. Saskaņā ar Nīderlandes iestāžu sniegto informāciju sabiedriskajām raidorganizācijām ne tik vien ir augstāki publicētie tarifi, bet tās arī piedāvā mazākas atlaides nekā komerciālās raidorganizācijas ([22]).

2.6. *NOS RTV* tiesības pārraidīt futbola sacensības

(57) Periodā, par kuru notiek izmeklēšana, *NOS RTV* ieguva tiesības pārraidīt vairākas nozīmīgas futbola sacensības ([23]). Komerciālā raidorganizācija *Canal+* (maksas TV) ieguva tiesības uz Nīderlandes premjerlīgas tiešajām pārraidēm. Bez tam *NOS RTV* daļēji pārdeva tālāk *Canal+* savas tiesības pārraidīt čempionu līgu. Komerciālā raidorganizācija *SBS* ieguva tiesības pārraidīt divas nacionālās kausa izcīņas futbolā. Bez tam tā ieguva arī tiesības pārraidīt Nīderlandes pirmās divīzijas sacensības un Nīderlandes komandas 2004. gada Eiropas čempionāta kvalifikācijas spēles. Tiesības pārraidīt dažādas ārvalstu futbola sacensības pieder *CLT-UFA*, kas ir Eiropā lielākā apraides grupa (piem., *RTL* mātes uzņēmums).

2.7. Attiecības starp raidorganizācijām un kabeļoperatoriem

(58) Nīderlandes tiesību aktos tradicionālās kabeļu pārraides aplūkotas atsevišķi – autortiesību dēļ. Principā ir vajadzīga atļauja no visiem autortiesību īpašniekiem, un autortiesību īpašnieks var pieprasīt no kabeļoperatora samaksu par publiskošanu. Kopš 1985. gada pastāv vienošanās starp *VECAI* (kas pārstāv kabeļoperatorus) un *NOS RTV* (pārstāv sabiedriskās raidorganizācijas), saskaņā ar kuru kabeļoperatori tiek atbrīvoti no autortiesību maksājumiem sabiedriskajām raidorganizācijām (autortiesību īpašniekiem), ja to programmas pārraida ar kabeļtelevīzijas starpniecību ([24]). Šī vienošanās tika noslēgta pēc Nīderlandes valdības pieprasījuma, pamatojoties uz apstākli, ka iedzīvotāji jau maksā nodevu par sabiedrisko apraidi. Tika uzskatīts, ka kabeļoperatoru maksājumi par autortiesībām, kā rezultātā varētu paaugstināties kabeļtelevīzijas abonēšanas maksa, būtu

([22]) Sal. ar 23. februāra vēstuli.

([23]) Tās ir cita starpā 2002. gada pasaules čempionāta futbolā fināls, 2002./2003. gada čempionu līga, tiesības pārraidīt 2003./2004. gada Nīderlandes premjerlīgas apskatus/būtiskākos momentus, 2004. gada Eiropas čempionātu, lielāko daļu Eiropas kausa sacensību, tostarp Nīderlandes klubu sacensības un 2006. gada Pasaules čempionātu futbolā. Dažas no šīm sacensībām ir iekļautas arī Plašsaziņas līdzekļu dekrēta sacensību sarakstā saskaņā ar Direktīvu 97/36 (OV L 307, 30.7.1997., 60. lpp.).

([24]) Nīderlandes iestāžu 18.9.2002. vēstule.

nevēlami. Tāpat maksājumus par autortiesībām no kabeļoperatoriem nav pieprasījušas arī komerciālās raidorganizācijas. Tomēr tas nav saistīts ar iepriekš minēto vienošanos ar sabiedriskajām raidorganizācijām.

(59) Jāpiemin, ka kabeļoperatoriem ir juridiski noteiktas saistības pārraidīt visas sabiedrisko raidorganizāciju radio un TV programmas ("*must carry*" saistības), un tie nedrīkst pieprasīt raidorganizācijām maksu par pārraidīšanu.

2.8. **Pasākumi, uz kuriem attiecas šis lēmums**

(60) Kā norādīts lēmumā uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru ([25]), šis lēmums attiecas uz šādiem pasākumiem.

(1) Maksājumi raidorganizācijām, kas minēti Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 106.a pantā un 170.c pantā un kurus Komisija iedala *ad hoc* maksājumu kategorijā.

(a) Maksājumi, ko sabiedriskajām raidorganizācijām veic atbilstīgas finansējuma daļas fondi vai *AOR* (ar *FOR* starpniecību) – sabiedriskajām raidorganizācijām. Šie maksājumi veikti laikā no 1994. līdz 2005. gadam, un to kopējā summa ir […] miljoni euro. Kā minēts iepriekš, šo summu var sadalīt maksājumos, kas veikti no tā dēvētajiem atbilstīgas finansējuma daļas fondiem ([…] miljoni euro), un maksājumos, kas no *AOR* pārskaitīti *FOR*, savukārt no *FOR* – sabiedriskajām raidorganizācijām (191,2 miljoni euro).

(b) Maksājumi no Kopražojumu fonda (*CoBo*). *CoBo* veido divi īpaši apakšfondi – *Film Fund* un *Telefilm project*. Laikā no 1994. līdz 2005. gadam valsts ar *CoBo* fonda starpniecību piešķīrusi sabiedriskajām raidorganizācijām 31,7 miljonus euro.

(2) Nodrošināta piekļuve kabeļiem vai tā dēvētās "*must carry*" saistības (saskaņā ar Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 82.i pantu).

(3) *NOB* tehnisko iespēju bezmaksas nodrošinājums (kā noteikts Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 89. un 90. pantā).

II. PAMATOJUMS PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAI UN PUŠU ARGUMENTI

3. **KOPSAVILKUMS PAR PAMATOJUMU PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAI**

(61) Pēc sākotnējās izmeklēšanas Komisija secināja, ka noteikti pasākumi, iespējamam izņēmumam esot "*must carry*" saistībām, EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē uzskatāmi par valsts atbalstu. Turklāt Komisija pauda šaubas par šāda valsts atbalsta atbilstību EK līguma 86. panta 2. punktam.

(62) Attiecībā uz finansējuma proporcijām Komisija apšaubīja to, vai izmaksas un ieņēmumi tika pozicionēti saskaņā ar vispāratzītajiem saimnieciskā aprēķina principiem. Komisija apšaubīja to, vai, aprēķinot nepieciešamā valsts finansējuma apjomu, pilnā mērā tika ņemti vērā ieņēmumi par pakalpojumiem, kas nav sabiedriskie pakalpojumi, tādējādi radot risku, ka finansējums varētu pārsniegt sabiedriskās darbības pakalpojumu reālās izmaksas.

(63) Turklāt Komisija uzskatīja, ka *FOR* un programmu rezervju līdzekļu apjoms norāda uz struktūras pārmērīgu kompensāciju. Komisija norādīja, ka no *ad hoc* maksājumu kopējās summas nav izlietoti 110 miljoni euro (saskaņā ar 2001. gada rādītājiem).

(64) Turklāt Komisija pauda nodomu izmeklēt, vai nav notikusi konkurences nelikumīga kropļošana komerciālajā tirgū. Komisija uzsvēra, ka šāda konkurences kropļošana varētu būt reklāmas jomā, intelektuālā īpašuma tiesību jomā saistībā ar kabeļtelevīzijas pārraidēm un futbola pārraidīšanas tiesību jomā.

(65) Visbeidzot, *NOB* nedrīkst pieprasīt samaksu no sabiedriskajām raidorganizācijām par pakalpojumu sniegšanu – par šo darbu tas saņem maksājumus tieši no valsts. Komisija norādīja, ka tehnisko iespēju bezmaksas nodrošinājums varētu būt uzskatāms par atbalstu sabiedriskajām raidorganizācijām.

4. **IEINTERESĒTO PUŠU KOMENTĀRI**

(66) Saistībā ar šo lēmumu tika sniegti šādi komentāri.

(67) Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas apstrīdēja, ka apspriežamie pasākumi uzskatāmi par pastāvošo atbalstu, jo tie veido daļu no sabiedriskās apraides vispārējās finansēšanas sistēmas. Vēl jo vairāk, tās piezīmēja, ka sabiedriskās apraides finansēšana Komisijai jāvērtē tikai saskaņā ar protokolu par sabiedriskās apraides sistēmu dalībvalstīs, kas pievienots EK līgumam (še turpmāk – Amsterdamas protokols) un nav jāpiemēro *Altmark* sprieduma ([26]) vai EK līguma 87. panta 1. punkta vai 86. panta 2. punkta kritēriji.

(68) *CLT-UFA* norādīja, ka līdz 2002. gadam sabiedriskās apraides sistēmas rēķinus nevarēja pārbaudīt un apstiprināt neatkarīgs grāmatvedis.

(69) Sabiedriskās raidorganizācijas pauda viedokli, ka nepastāv pārmērīga kompensācija 110 miljonu euro apmērā, kā paziņojusi Komisija. Pirmkārt, sabiedriskās raidorganizācijas un valdība izmanto atšķirīgas grāmatvedības sistēmas. Valdība izmanto grāmatvedību, kura balstīta uz naudas ieņēmumiem, bet sabiedriskās raidorganizācijas izmanto grāmatvedību, kura balstīta uz izmaksām un ieņēmumiem, ko uzskaita darījuma veikšanas brīdī. Tas rada pretrunas. Turklāt saskaņā ar sabiedrisko raidorganizāciju pausto, *FOR* ieņēmumi ir kā mērķfinansējums noteiktiem pasākumiem

([25]) Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.

([26]) Lieta C-280/00, *Altmark Trans* [2003] ECR I-7747.

nākotnē. Vēl jo vairāk, tās pauda viedokli, ka pārmērīgs finansējums nevar radīt tirgus kropļojumus citos tirgus sektoros, jo šo finansējumu var izmantot vienīgi sabiedriskajai darbībai.

(70) *ACT* norādīja, ka *STER* rīkojas konkurētspēju ierobežojošā veidā, samazinot cenas reklāmas tirgū. Tas argumentē, ka, tā kā kopējais ikgadējais reklāmas laiks sabiedriskajām raidorganizācijām ir ierobežotāks nekā komerciālajām raidorganizācijām, *STER* jānosaka augstākas cenas nekā komerciālajiem operatoriem.

(71) *SBS Broadcasting* apstiprināja, ka cenas Nīderlandes televīzijas reklāmas tirgū ir noteiktas atbilstoši *GRP* (*Gross Rating Point*, plašsaziņas līdzekļu slodzes rādītājs) kategorijai 20–49. Tomēr, tā kā ārpus šīs skatītāju grupas sabiedriskās raidorganizācijas piesaista vairāk skatītāju nekā komerciālās raidorganizācijas, reklāmdevēji varētu piekrist maksāt papildus *GRP* 20–49. Tas nozīmē, ka *GRP* 20–49 salīdzinājumam nav jāietekmē produkta reālā ekonomiskā vērtība. Turklāt *SBS* norādīja, ka *GRP 13+* kategorijā sabiedriskās raidorganizācijas piedāvā zemāku cenu nekā komerciālās raidorganizācijas. Kā apliecinājumu saviem komentāriem *SBS* iesniedza pārskatus par dažādu kanālu *GRP 13+* kategorijas vidējām bruto cenām visizdevīgākajos raidlaikos laikā no 1995. līdz 2004. gadam un katru mēnesi 2003. un 2004. gadā, kas liecina, ka sabiedrisko raidorganizāciju piedāvātās cenas ir zemākas nekā vairumam komerciālo operatoru.

(72) Saskaņā ar *CLT-UFA* sniegto informāciju *NOS RTV* ir maksājusi pārmērīgi augstu cenu par tiesībām pārraidīt futbola sacensības. Cena varētu stipri pārsniegt tirgus cenu. *CLT-UFA* iesniedza aprēķina modeļus ([27]), lai parādītu, kā viņi aprēķina futbola pārraižu tiesību cenu, pamatojoties uz kuru *CLT-UFA* secināja, ka *NOS-RTV* piesolītā cena par 2002. gada čempionu līgas spēlēm bija būtiski augstāka nekā *CLT-UFA* piesolītā cena. Turklāt *ACT* un *CLT-UFA* uzskatīja, ka Komisijai nav pamata secināt, ka nav pietiekamu pierādījumu par pārmaksāšanu, iegādājoties futbola pārraižu tiesības, pamatojoties uz vienu piemēru, kuru komerciālais operators varētu pārsolīt.

(73) Kabeļoperatoru apvienība *VECAI* ierosina divus jautājumus. Pirmkārt, tā uzskata, ka kabeļoperatoriem, kam jāpilda "*must carry*" saistības, ir jābūt iespējai pieprasīt samaksu no attiecīgajām raidorganizācijām. "*Must carry*" saistību dēļ sabiedriskās raidorganizācijas nav maksājušas par signāla pārraidīšanu kabeļtīklos.

(74) Otrkārt, *VECAI* argumentēja, ka kabeļoperatori reāli maksā tiesību pārvaldības organizācijām *NOS RTV* vārdā, taču *NOS RTV* un Nīderlandes valdība uzskata to par pārvaldības maksājumu. Saskaņā ar *VECAI* tā ir samaksa par intelektuālā īpašuma tiesībām slēptā veidā.

([27]) Šajā aprēķina modelī ņemti vērā vairāki faktori, aprēķinot iespējamos ieņēmumus, ko varētu gūt no tiesībām pārraidīt sporta pasākumus: paredzamais izdevumu kāpums visā televīzijas tirgū un prognozes par iespējamiem ieņēmumiem no reklāmas pēc tikšanās ar reklāmdevējiem; sporta pasākuma pārraidīšanas ietekme uz komerciālās raidorganizācijas tirgus daļu (stratēģiskās pozīcijas apsvērumi); Nīderlandes klubu skaits (starptautiskiem pasākumiem, piemēram, čempionu līgai).

5. NĪDERLANDES IESTĀŽU KOMENTĀRI ([28])

(75) Nīderlandes iestādes paziņo, ka Komisijas pieņēmums par to, ka attiecīgie pasākumi nav sabiedrisko raidorganizāciju regulārā ikgadējā valsts finansējuma daļa, ir kļūdains. Pamatā finansējumam, par kuru tiek veikta izmeklēšana, ir regulārs finansējuma mehānisms, un tas ir budžeta plānošanas neatņemama sastāvdaļa, kā rezultātā veikti maksājumi sabiedriskajām raidorganizācijām. Saskaņā ar iestāžu sniegto informāciju *FOR* atbilstīgas finansējuma daļas fondi, *CoBo* fonds un maksājumi *NOB* ir daļa no regulārā ikgadējā finansēšanas mehānisma.

(76) Visbeidzot, Nīderlandes iestādes vērš Komisijas uzmanību uz to, ka novērtējumā jāņem vērā noteiktais konteksts, kādā darbojas sabiedriskās raidorganizācijas. Iestādes lūdz Komisiju ņemt vērā Amsterdamas protokola īstenošanu. Nepieciešamības gadījumā paredzamās procedūras priekšmets EK līguma 86. panta 2. punkta nozīmē, tāpat kā Amsterdamas protokolā izklāstīto principu nozīmē, jākvalificē kā savienojams atbalsts.

(77) Summa, ko Komisija provizoriski apzīmējusi kā pārmērīgu kompensāciju, ir kļūdaina. Tas noticis tādēļ, ka līdzekļu resursi nepareizi kvalificēti kā rezerves. Tā kā šo līdzekļu izlietojums ir iepriekš noteikts un tiek kontrolēts, pārmērīga kompensācija nav iespējama. Bez tam iestādes argumentē, ka gadījumā, ja atbilstošie pasākumi kvalificējami kā valsts atbalsts, tas EK līguma 88. panta 1. punkta nozīmē jāuzskata par pastāvošu valsts atbalstu.

(78) Nīderlandes iestādes norāda, ka sabiedrisko raidorganizāciju apvienību kontiem vienmēr ir bijis vajadzīgs neatkarīga grāmatveža apstiprinājums.

(79) Nīderlandes iestādes uzskata, ka populāru un ne tik populāru sporta veidu pārraides atbilst sabiedrisko raidorganizāciju galvenā uzdevuma definīcijai. Nīderlandes iestādes uzskata, ka, piesolot cenu par pārraidīšanas tiesībām, sabiedriskās raidorganizācijas nesamaksāja vairāk kā vajadzīgs, lai nodrošinātu šo svarīgo tiesību iegūšanu, raugoties no sabiedriskās darbības un vispārējā programmu piedāvājuma viedokļa.

(80) Iestādes vairākkārt norādījušas, ka *NOB* sabiedrisko pakalpojumu misija ir sabiedriskās apraides sistēmas sastāvdaļa. Fakts, ka sabiedriskās raidorganizācijas nemaksā par *NOB* sniegtajiem pakalpojumiem, nenozīmē, ka atbalsts tiek sniegts sabiedriskajām raidorganizācijām.

([28]) Nīderlandes iestāžu 2004. gada 30. aprīļa atbildes kopsavilkums par lēmumu uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru.

(81) Nīderlandes iestādes paziņo, ka, ņemot vērā to, ka komerciālie operatori tāpat nepieprasa autortiesību maksājumus no kabeļoperatoriem, var sacīt, ka *NOS RTV* šī noteiktā tirgus apstākļos darbojas kā parasts tirgus dalībnieks.

III. PASĀKUMU NOVĒRTĒJUMS SASKAŅĀ AR VALSTS ATBALSTA NOTEIKUMIEM

6. ATBALSTA ESAMĪBA EK LĪGUMA 87. PANTA 1. PUNKTA NOZĪMĒ

(82) Līguma 87. panta 1. punktā izklāstīti šādi nosacījumi, lai varētu konstatēt valsts atbalstu. Pirmkārt, jābūt iesaistītai valstij vai valsts resursiem. Otrkārt, tam jābūt izdevīgam saņēmējam. Treškārt, tam jārada konkurences traucējumi vai to draudi. Ceturtkārt, iejaukšanās pasākumiem ir jābūt tādiem, kas var ietekmēt dalībvalstu tirdzniecību.

6.1. Valsts resursu esamība

6.1.1. **Ad hoc maksājumi**

(83) Maksājumus, kas minēti Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 106.a un 170.c pantā un ko Komisija iedala *ad hoc* maksājumu kategorijā, var iedalīt atbilstīgas finansējuma daļas fondu maksājumos, *FOR* maksājumos un *CoBo* maksājumos.

Atbilstīgas finansējuma daļas maksājumi

(84) Attiecībā uz atbilstīgas finansējuma daļas fondiem nauda vispirms tiek atlikta *AOR* – tas ir fonds, kura resursi pieder valstij un kuru pārvalda plašsaziņas līdzekļu iestāde – sabiedrisko raidorganizāciju izdevumiem, kas pārsniedz prognozētos. Otrajā posmā valsts resursi, kas ir *AOR* pārvaldībā kā atbilstīgas finansējuma daļas fondi, tiek pārskaitīti *NOS RTV*.

FOR maksājumi

(85) *FOR* fonda maksājumus uzskata par valsts resursiem. Lai gan *FOR* ir fonds, ko administrē un pārvalda *"PO"*, nauda tiek gūta no *AOR*, kas ir daļa plašsaziņas līdzekļu budžeta.

(86) Svarīgāk, kā aprakstīts 2.3.3.2. iedaļā, ir tas, ka *PO* piešķir līdzekļus, pamatojoties uz līgumiem, kas noslēgti pirms *FOR* līdzekļu izlietojuma. Lai gan *PO* ierosina, kā jāizmanto līdzekļi, izglītības, zinātnes un kultūras ministrs ir tas, kurš pieņem ierosinājumu un nosaka, kādiem mērķiem līdzekļus var izmantot. *PO* lēmumu par līdzekļu izmantošanu var pieņemt tikai tad, kad ministrs ir apstiprinājis līdzekļu piešķiršanas kritērijus. *PO* ir jāņem vērā ministra noteikumi. Tādēļ var uzskatīt, ka valsts resursu piešķiršana notiek, kad tiek veikts maksājums no *FOR* individuālām raidorganizācijām. Tā ir valsts resursu piešķiršana, kas turklāt ir piedēvējama valstij ([29]).

(87) Periodā, par kuru notiek izmeklēšana, sabiedriskās raidorganizācijas saņēma 191,2 miljonus euro no *FOR*, un no atbilstīgas finansējuma daļas fondiem – […] euro.

CoBo fonda maksājumi

(88) *CoBo* fonda maksājumus uzskata par valsts resursiem. Kā aprakstīts 43.-44. punktā, *CoBo* fondu uztur tiešie maksājumi no plašsaziņas līdzekļu budžeta un ieņēmumi no autortiesību maksājumiem, ko Beļģijas un Vācijas kabeļoperatori maksā par trīs Nīderlandes kanālu raidīšanu Beļģijā un Vācijā. Komisija uzskata, ka par valsts resursiem var uzskatīt ne tikai tiešos maksājumus no plašsaziņas līdzekļu budžeta, bet arī autortiesību maksājumus. Autortiesību maksājumi bija jāizmanto raidorganizāciju sabiedrisko pakalpojumu izmaksu finansēšanai. Atliekot tos *CoBo* fondā, attiecīgi palielinājās nepieciešamība pēc valsts finansējuma. Tādēļ autortiesību maksājumi ir pielīdzināmi valsts negūtajiem resursiem.

(89) Turklāt, lai gan *CoBo* fonda īpašnieks un pārvaldītājs ir nodibinājums (kura valdē galvenā nozīme ir sabiedriskajām raidorganizācijām), pārskaitījumi no *CoBo* fonda sabiedriskajām raidorganizācijām pieejami, tikai ievērojot valsts noteiktos nosacījumus.

(90) Laikā, par kuru notiek izmeklēšana, sabiedriskās raidorganizācijas saņēma 31,7 miljonus euro. Šo summu veido pārskaitījums no valsts resursiem atsevišķām raidorganizācijām.

6.1.2. ***Brīva piekļuve kabeļiem***

(91) "*Must carry*" saistības, kas jāpilda kabeļoperatoriem, neietver nekādus pārskaitījumus no valsts resursiem, tāpat arī kabeļoperatoru negūtos ieņēmumus nevar uzskatīt par valsts resursu pārskaitījumu ([30]). Komisijai nekļuva zināma neviena pazīme, kas norādītu uz pretējo. Tādējādi var apstiprināt iepriekšējo uzskatu, ka šis pasākums EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē nav valsts atbalsts.

6.1.3. ***Bezmaksas tehniskais nodrošinājums no NOB***

(92) Sabiedriskā organizācija *NOB* saņem maksājumus no valsts par pakalpojumiem, kas tai jāsniedz sabiedriskajām raidorganizācijām. Šie maksājumi ietver valsts resursu tiešu

([29]) Sal. ar Lietu C-482/99, *Francijas Republika pret Komisiju*, [2002] ECR I-4397, 55. punkts.

([30]) Sal. ar Lietu C-379/98, *PreussenElektra*, [2001] ECR I-2099, 54. un nākamie punkti.

pārskaitījumu. Galu galā ieguvējas ir sabiedriskās raidorganizācijas, kuras saņem bezmaksas pakalpojumus ([31]). Patiesībā Nīderlandes iestādes pašas ir norādījušas, ka *NOB* vienkārši darbojas kā finansējuma "nogādātājs" valsts finansējuma pārskaitīšanai sabiedriskajām raidorganizācijām, kas saņem *NOB* pakalpojumus.

6.2. **Ekonomiskās priekšrocības**

(93) *Ad hoc* finansējums (maksājumi *FOR* un ar atbilstīgas finansējuma daļas fondu starpniecību), pārskaitījumi *CoBo* fondā un brīvs tehniskais nodrošinājums rada ekonomiskas priekšrocības Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām – tādā nozīmē, ka šie pasākumi atbrīvo raidorganizācijas no darbības izmaksām, kas tām citādā gadījumā būtu jāsedz.

6.2.1. ***Altmark* sprieduma piemērojamība**

(94) Nīderlandes valdība un sabiedriskās raidorganizācijas iebilda, ka pasākumi, par kuriem notiek izmeklēšana, kompensē sabiedriskajām raidorganizācijām neto izmaksas, kas radušās, tām sniedzot uzticētos vispārējos sabiedriskos pakalpojumus. Tas varētu nozīmēt, ka šie pasākumi nerada priekšrocības sabiedriskajām raidorganizācijām un saskaņā ar *Altmark* spriedumu ([32]) nav valsts atbalsts.

(95) Valsts pasākumi, kas kompensē vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu tīrās papildu izmaksas, EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē nav uzskatāmi par valsts atbalstu, ja kompensācija ir noteikta tādā veidā, ka, saņemot to, nav gūstamas faktiskas priekšrocības. *Altmark* spriedumā tiesa noteica nosacījumus, kam jābūt izpildītiem, lai kompensāciju neklasificētu kā valsts atbalstu. Nosacījumi ir šādi:

— pirmkārt, saņēmējam ir jāsniedz sabiedriskie pakalpojumi, un tiem jābūt skaidri definētiem;

— otrkārt, iepriekš objektīvā un pārskatāmā veidā jābūt noteiktiem parametriem, uz kuru pamata aprēķina kompensāciju;

— treškārt, kompensācija nedrīkst pārsniegt summu, kas vajadzīga, lai segtu visas izmaksas vai daļu no izmaksām, kuras radušās, sniedzot sabiedriskos pakalpojumus, ņemot vērā saistītos saņemtos līdzekļus un pamatotu peļņu, ko rada šo pakalpojumu sniegšana;

— ceturtkārt, ja īpašos gadījumos uzņēmums sabiedrisko pakalpojumu pienākumu izpildei netiek izvēlēts saskaņā ar valsts līguma slēgšanas procedūru, nepieciešamās kompensācijas lielumu nosaka, pamatojoties uz labi pārvaldīta un attiecīgi aprīkota vidēja uzņēmuma, kas atbilstu sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas prasībām, izmaksām, kas rodas, izpildot šos pienākumus, ņemot vērā ieņēmumus, kā arī saprātīgu peļņu par šo pienākumu izpildi.

(96) Komisija uzskata, ka šajā lietā trīs pēdējie no 95. punktā minētajiem nosacījumiem nav izpildīti. Pirmkārt, pārskaitījumi no *FOR*, atbilstīgas finansējuma daļas fondiem, kā arī finansiālie ziedojumi sabiedriskajām raidorganizācijām no *CoBo* fonda nav balstīti uz iepriekš noteiktiem objektīviem un pārskatāmiem parametriem.

(97) Bez tam, veicot *ad hoc* finansēšanas pasākumus, kā arī maksājumus no *CoBo* fonda, nav ņemti vērā visi saistīti sabiedrisko raidorganizāciju ieņēmumi, un tie neietver vajadzīgos piesardzības pasākumus, lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas. Praktiski (tas sīkāk tiks novērtēts tālāk) ar *ad hoc* finansējumu saistītā kompensācija bija ievērojami pārmērīga.

(98) Visbeidzot, Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas nav izvēlētas kā vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu piegādātājas, pamatojoties uz konkursu, nedz arī veikta jebkāda analīze, lai pārliecinātos, ka kompensācijas apmērs ir noteikts, pamatojoties uz labi pārvaldīta un attiecīgi aprīkota vidēja uzņēmuma, kas atbilstu sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas prasībām, izmaksām, kas rodas, izpildot šos pienākumus, ņemot vērā ieņēmumus, kā arī saprātīgu peļņu par šo pienākumu izpildi. Tas pats attiecas uz finansējumu par tehnisko nodrošinājumu, kura pieejamību *PSB* nodrošina *NOB*.

(99) Tādēļ Komisija uzskata, ka šajā gadījumā nav izpildīti visi *Altmark* spriedumā izklāstītie nosacījumi.

6.3. **Konkurences kropļošana**

(100) Priekšrocības, ko Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām sniedz *ad hoc* finansējums, pārskaitījumi *CoBo* un bezmaksas tehniskais nodrošinājums, nav pieejamas nevienam citam uzņēmumam salīdzināmā situācijā. Ņemot vērā to, ka konkurence tiek kropļota vienmēr, kad valsts atbalsts pastiprina saņēmēja konkurētspēju attiecībā pret tā konkurentiem, gūtās priekšrocības var kropļot konkurenci sabiedrisko raidorganizāciju un citu uzņēmumu starpā ([33]).

6.4. **Dalībvalstu savstarpējās tirdzniecības ietekmēšana**

(101) Ja valsts atbalsts nostiprina uzņēmuma pozīciju, salīdzinot ar citiem uzņēmumiem, kas konkurē Kopienas iekšējā

([31]) Sal. ar Lietu C-126/01, *GEMO*, [2003] ECR I-13769, 44. punkts.

([32]) Sal. ar Lietu C-280/00, *Altmark Trans*, minēts iepriekš 95. punktā.

([33]) Skatīt lietu 730/79, *Philip Morris*, [1980] ECR 2671, 11. punktu.

tirdzniecībā, jāuzskata, ka šāds atbalsts ([34]) to ietekmē, arī tad, ja atbalsta saņēmējs nav tieši iesaistīts eksportēšanā ([35]). Tāpat, kad dalībvalsts sniedz atbalstu uzņēmumam, kas darbojas pakalpojumu un sadales jomā, saņēmējiem nav jāturpina saimnieciskā darbība ārpus dalībvalsts, lai atbalsts ietekmētu Kopienas tirdzniecību ([36]).

(102) Saskaņā ar šīm precedenta tiesībām Komisijas 2001. gada paziņojumā par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei (še turpmāk – paziņojums par apraidi) ([37]) paskaidrots, ka:

> *"Kopumā var uzskatīt, ka sabiedrisko raidorganizāciju saņemtais valsts finansējums ietekmē dalībvalstu savstarpējo tirdzniecību. Tas nešaubīgi attiecināms uz programmu tiesību ieguvi un pārdošanu, kas nereti notiek starptautiskā līmenī. Ja ir runa par sabiedriskajām raidorganizācijām, kam atļauts tirgot reklāmas telpu, arī reklāmai ir pārrobežu ietekme, jo īpaši homogēnos lingvistiskos reģionos, kas sniedzas pāri valstu robežām. Turklāt attiecībā uz komerciālām raidorganizācijām īpašumtiesības var piederēt vairāk kā vienai dalībvalstij ([38])".*

(103) Šajā gadījumā Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas darbojas starptautiskajā tirgū: piedaloties Eiropas Raidorganizāciju apvienībā, tās īsteno televīzijas programmu apmaiņu un piedalās *Eurovision* sistēmā. Vēl jo vairāk, to programmas pārraida Beļģijā un Vācijā. Turklāt Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas tieši konkurē ar komerciālajām raidorganizācijām, kuras aktīvi darbojas starptautiskajā apraides tirgū un kurām ir starptautiska īpašumtiesību struktūra.

(104) Tādēļ Komisija secina, ka *ad hoc* finansējums, *CoBo* fondā nodotie līdzekļi un bezmaksas tehniskais nodrošinājums ir tādi pasākumi, kas EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē ietekmē dalībvalstu savstarpējo tirdzniecību.

6.5. **Secinājums**

(105) Tā kā ir izpildīti visi nosacījumi, kas izklāstīti EK līguma 87. panta 1. punktā, bet nav ievēroti visi nosacījumi, ko noteikusi Tiesa *Altmark* spriedumā, Komisija secina, ka *ad hoc* finansējums (finansējums no *FOR* un atbilstīgas finansējuma daļas fondiem), līdzekļi, kas piešķirti ar *CoBo* fonda starpniecību, un bezmaksas tehniskie pakalpojumi un nodrošinājums Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē ir jāuzskata par valsts atbalstu. No otras puses, priekšrocības, ko rada brīva piekļuve kabeļtīklam, neietver valsts resursu pārskaitījumu un nav valsts atbalsts.

7. **"JAUNA" ATBALSTA PASĀKUMU KVALIFICĒŠANA**

(106) Saskaņā ar 1. panta b) punktu Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/99, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai ([39]), "pastāvošais atbalsts" ir (*cita starpā*):

> "(i) …, jebkāds atbalsts, kas pastāvēja pirms Līguma stāšanās spēkā attiecīgajās dalībvalstīs, t. i., atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, kurš ieviests, pirms joprojām ir piemērojams pēc Līguma stāšanās spēkā."

(107) Kā minēts iepriekš, ir iespējams pamanīt atšķirības starp ikgadējiem maksājumiem, uz kuriem neattiecas šis lēmums, un *ad hoc* maksājumiem.

7.1. **Ikgadējie maksājumi**

(108) Ikgadējos maksājumus veic, pamatojoties uz Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 110. pantu, kurā noteikts, ka "uzņēmumi, kuriem ir piešķirts raidlaiks, ir *tiesīgi* saņemt finansējumu no vispārējā budžeta". Likums par plašsaziņas līdzekļiem reglamentē arī finansējuma apjomu un pieejamību. Šāda finansēšanas sistēma pastāvēja pirms Līguma stāšanās spēkā, un to kvalificē kā pastāvošo atbalstu, kā to atzinusi Komisija procedūrā E-5/2005 ([40]).

7.2. ***Ad hoc* maksājumi**

(109) Tā dēvētajiem *ad hoc* maksājumiem piemīt vairākas raksturīgas pazīmes, kas tos atšķir no regulārajiem ikgadējiem maksājumiem un pamato to neiekļaušanu pastāvošā atbalsta kategorijā:

— *Maksājumu juridiskais pamatojums tika noteikts pēc Līguma stāšanās spēkā.* Iespēju ar atbilstīgas finansējuma daļas fondu starpniecību saskaņot sabiedrisko raidorganizāciju izdevumus gadījumā, ja pārmērīgi palielinājušās programmu tiesību cenas, valsts ieviesa tikai 1996. gadā. Līdz 1996. gadam iespējas harmonizēt sabiedrisko raidorganizāciju maksājumus nepastāvēja. Tāpat arī Likuma par plašsaziņas līdzekļiem grozījumi, kas ļāva veikt *ad hoc* maksājumus individuālām raidorganizācijām no *FOR*, tika ieviesti 1998. gadā. Kas attiecas uz valsts atbalstu *CoBo*, šī fonda darbību atbalstīt valsts nolēma tikai 1994. gadā.

([34]) Skatīt lietu 730/79 *Philip Morris*, minēts iepriekš 11. punktā, un Lietu 259/85, *Francijas Republika pret Komisiju* [1987] ECR 4393, 24. punkts.

([35]) Lieta C-75/97, Beļģija pret Komisiju (*Maribel bis/ter*), [1999] ECR I-3671, 45. punkts.

([36]) Lieta C-310/99, *Itālija pret Komisiju*, [2002] ECR I-02289. lpp., 66. punkts.

([37]) OV C 320, 15.11.2001., 5. lpp.

([38]) Skatīt Paziņojuma par apraidi 18. punktu.

([39]) OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp. Regulā izmaiņas veiktas ar 2003. gada Pievienošanās līgumu.

([40]) Pilnu novērtējumu sk. 17. pantā minētajā vēstulē E-5/2005, datētā ar 2005. gada 3. martu, ko Komisijas nosūtīja Nīderlandes iestādēm.

— *Faktiski maksājumi tika veikti tikai no 1994. gada.* Konkrētāk, maksājumi no *CoBo* fonda tika veikti, sākot no 1994. gada, no atbilstīgas finansējuma daļas fonda – sākot no 1996. gada, un no *FOR* – sākot no 1999. gada.

— *Pretēji regulārajam ikgadējam finansējumam, ad hoc maksājumus nevar kvalificēt kā maksājumus, kuri pienākas sabiedriskajām raidorganizācijām.* Tādā veidā *ad hoc* finansējuma maksājumi nav automātisks process ([41]). Šie maksājumi tiek veikti pēc individuālu sabiedrisko raidorganizāciju pieprasījuma, un tos piešķir pēc tam, kad kultūras ministrs pieņēmis noteiktu un individuālu lēmumu, pamatojoties uz Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 106. panta a) punktu. Piemēram, *FOR* gadījumā ministrs, ņemot vērā *FOR* apjomu, nolemj, vai veicams naudas pārskaitījums *FOR* no *AOR*. Tālāk, pamatojoties uz protokolos izklāstītajiem noteikumiem, naudu sadala *PO*.

— Nosacījumi, ar kādiem iespējami pārskaitījumi, ir izklāstīti tā dēvētajos "Pārskaitījuma protokolos", kas apstiprināti 1999. un 2002. gadā. Attiecībā uz *CoBo* fondu valsts izstrādā noteiktus nosacījumus maksājumiem fondam un no tā, un tie datējami ar 1994. gadu.

— Visbeidzot, finansējumu piešķir noteiktiem mērķiem, kā minēts 2.3.3. iedaļā. Tas kalpo, piemēram, kā stimuls raidorganizācijām producēt labākas programmas, lai kompensētu reklāmas ieņēmumu svārstības, lai spētu nomaksāt paaugstinātu cenu par tiesībām pārraidīt sporta sacensības un lai veicinātu kopražojumu veidošanu ar Beļģijas un Vācijas raidorganizācijām.

7.3. Bezmaksas tehniskais nodrošinājums

(110) Kopš Likuma par plašsaziņas līdzekļiem spēkā stāšanās 1987. gadā sabiedriskajām raidorganizācijām ir pieejams bezmaksas tehniskais nodrošinājums, ko sniedz *NOB*. No minētā gada NOB sāka sniegt tehnisko nodrošinājumu sabiedriskajām raidorganizācijām, lai gan sākotnēji to nodrošināja *NOS*. *NOB* ir uzticēts sniegt vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumus, un tas bez maksas nodrošina tehnisko aprīkojumu individuālām raidorganizācijām un saņem maksājumus tieši no valsts. Tādā veidā šo pasākumu var uzskatīt arī kā jaunu atbalstu.

7.4. Secinājums par "jauna atbalsta" kvalificēšanu

(111) *Ad hoc* finansējums (maksājumi no *FOR* un atbilstīgas finansējuma daļas fondiem individuālām sabiedriskajām raidorganizācijām), pārskaitījumi no *CoBo* fonda un bezmaksas tehniskais nodrošinājums – tas viss uzskatāms drīzāk par jaunu, nevis pastāvošu atbalstu.

8. ATBALSTA ATBILSTĪBA EK LĪGUMA 86. PANTA 2. PUNKTAM

(112) Ņemot vērā šo pasākumu īpatnības, vienīgais iespējamais pamatojums atbilstībai ir EK līguma 86. panta 2. punkts, kurā noteikts, ka "*uz uzņēmumiem, kam uzticēti pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi [..], attiecas šajā Līgumā ietvertie noteikumi un jo īpaši noteikumi par konkurenci, ja šo noteikumu piemērojums de iure vai de facto netraucē veikt tiem uzticētos uzdevumus. Tie nedrīkst ietekmēt tirdzniecības attīstību tiktāl, lai kaitētu Kopienas interesēm.*"

(113) Tiesa konsekventi ir saglabājusi uzskatu, ka, attiecībā uz uzņēmumiem, kam uzticēta vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšana, 86. panta 2. punkts var būt kā atkāpe aizliegumam par valsts atbalsta saņemšanu. Tiesas spriedums *Altmark* lietā apliecināja, ka valsts atbalsts, kas kompensē izmaksas, kas uzņēmumam radušās, sniedzot vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumus, var būt atbilstīgs kopējam tirgum, ja vien tas atbilst EK līguma 86. panta 2. punkta nosacījumiem ([42]).

(114) Saskaņā ar Tiesas precedenta tiesībām ([43]), EK līguma 86. panta 2. punkts veido atkāpi, kas jāinterpretē ierobežoti. Tiesa ir izskaidrojusi, ka, lai pasākumam varētu piemērot šādu atkāpi, jābūt izpildītiem visiem tālāk uzskaitītajiem nosacījumiem.

— Pakalpojumam jābūt vispārējas tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumam, un dalībvalstij jābūt skaidri definējušai, ka tas tāds ir.

— Apspriežamajam uzņēmumam no dalībvalsts puses jābūt nepārprotami uzticētai šī pakalpojuma sniegšanai.

— Līguma konkurences noteikumu piemērošanai jāierobežo uzņēmumam uzticēto noteikto uzdevumu veikšana, un atkāpe no šiem noteikumiem nedrīkst ietekmēt tirdzniecības attīstību tādā mērā, lai tas būtu pretrunā Kopienas interesēm.

(115) Paziņojums par apraidi nosaka principus un metodes, kuras Komisija ir paredzējusi piemērot, lai nodrošinātu iepriekš minēto nosacījumu ievērošanu. Tādēļ jāpārbauda, vai apspriežamajā gadījumā:

— Nīderlandes sabiedrisko raidorganizāciju darbība no Nīderlandes iestāžu puses ir skaidri un precīzi definēta kā vispārējas tautsaimnieciskās ietekmes pakalpojumi (definīcija);

([41]) Nīderlandes iestāžu 2004. gada 13. maija vēstule, sk. F.6. daļu.

([42]) Sal. *ar Altmark* iepriekš minētajā 101.–109. punktā.

([43]) Sal., piem., ar Lietu 127/73, *BRT/SABAM*, ECR 1974, 313. lpp., 19/22. punkts.

— Nīderlandes iestādes Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām ir oficiāli uzticējušas sniegt šādus pakalpojumus (piešķirtās pilnvaras);

— valsts finansējums nepārsniedz šīs sabiedriskās darbības neto izmaksas, ņemot vērā arī citus tiešus vai netiešus ieņēmumus, kas gūti no sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas (proporcionalitāte).

8.1. **Definīcija**

(116) Šajā saistībā jāpiemin, ka *ad hoc* finansējums un bezmaksas tehniskais nodrošinājums bija paredzēts, lai atbalstītu darbības, kas ir daļa no uzticētajiem vispārējiem sabiedriskajiem pakalpojumiem. Tādējādi ir vajadzīgs sabiedrisko raidorganizāciju kopējā finansējuma novērtējums, taču pašreizējais lēmums neparedz novērtēt mehānismu un nosacījumus, saskaņā ar kuriem tiek nodrošināts valsts finansējums, atskaitot iepriekš minētos specifiskos pasākumus. Tāpat pašreizējais lēmums neattiecas uz sabiedriskās apraides sistēmas kā vienota kopuma organizāciju.

(117) Kā minēts Paziņojuma par apraidi 33. punktā, sabiedriskās raidorganizācijas sabiedrisko pakalpojumu uzdevumu definēšana ir dalībvalstu ziņā. Lai arī apraides sektors ir specifisks, tomēr Komisija uzskata, ka *""plaša" definīcija, kas uzdod noteiktai raidorganizācijai pienākumu piedāvāt sabalansētu un daudzveidīgu programmu saskaņā ar tās uzdevumiem, saskaņā ar EK līguma 86. panta 2. punktu un saistībā ar Protokola skaidrojošajiem noteikumiem ir leģitīma. Šāda definīcija varētu atbilst mērķim nodrošināt noteiktās sabiedrības demokrātiskās, sociālās un kultūras vajadzības un garantēt daudzveidību, tai skaitā kultūras un lingvistisko daudzveidību"*.

(118) Tomēr, lai gan definīcija var būt plaša, tai jābūt pietiekami skaidrai un precīzai, lai nerastos šaubas, vai sabiedriskās raidorganizācijas veikto noteikto darbību dalībvalsts ir vai nav paredzējusi iekļaut sabiedrisko pakalpojumu uzdevumos. Kā minēts Paziņojuma par apraidi 36. punktā, Komisijas uzdevums ir tikai pārbaudīt, vai sabiedriskās darbības definīcijā apraides nozarē nav pieļautas būtiskas kļūdas.

(119) Saskaņā ar Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 13.c pantu Nīderlandes sabiedrisko raidorganizāciju galvenais uzdevums ir nodrošināt daudzveidīgu un augstas kvalitātes programmu pārraides vispārējos sabiedriskajos kanālos. Tiesību aktos ietvertas arī noteiktas prasības attiecībā uz iekļautajām programmu kategorijām un katrai kategorijai veltāmo raidlaiku.

(120) *CLT-UFA* paziņoja, ka Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas kopumā pārāk daudz raida sporta un jo īpaši futbola sacensības. Sūdzībās minēts, ka *NOS RTV* pārraida vairumu no visiem sporta pasākumiem Nīderlandē. Kā minēts iepriekš, *ad hoc* finansējums bija paredzēts, lai finansētu aktivitātes, kas ir daļa no sabiedriskās darbības vispārējiem uzdevumiem, un līdz ar to tas bija paredzēts arī sporta pārraižu tiesību iegūšanai.

(121) Tomēr saskaņā ar Komisijas viedokli sporta programmu pārraidīšana aptuveni 10 % robežās no kopējā raidlaika nav būtiska kļūda. Sports var būt daļa no raidorganizāciju sabiedriskās darbības misijas, un 10 % raidlaika veltīšana sportam nav pretrunā ar sabalansētu un daudzveidīgu sabiedrisko programmu piedāvājumu.

(122) Saskaņā ar Komisijas viedokli galvenais uzdevums, kas noteikts Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 13.c panta 1. punktā, ir samērā plaši definēts, tomēr to var uzskatīt par atbilstošu Nīderlandes sabiedrības – Amsterdamas protokola redakcijā – "demokrātiskajām, sociālajām un kultūras vajadzībām". Tādējādi galvenā uzdevuma definīcija tiesību aktos ir pietiekami skaidra un precīza, un tā neietver nekādas būtiskas kļūdas.

8.2. **Piešķirtās pilnvaras**

(123) Paziņojuma par apraidi 40. punktā teikts, ka, lai gūtu priekšrocības saskaņā ar EK līguma 86. panta 2. punkta izņēmumiem, sabiedrisko pakalpojumu uzdevumi Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām jāpiemēro ar oficiāla akta starpniecību. Komisija vērš uzmanību uz to, ka Likums par plašsaziņas līdzekļiem formāli uzdod *NOS* veikt sabiedrisko darbību, kas definēta 13.c pantā un saistītajos tiesību aktos. Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 31. pantā sabiedriskajām raidorganizācijām tiek dotas tiesības pārraidīt programmas sabiedriskajos kanālos, un Komisija uzskata, ka galvenais uzdevums, proti, programmu pārraidīšana, sabiedriskajām raidorganizācijām ir nepārprotami noteikta par pienākumu.

8.3. **Proporcionalitāte**

(124) Paziņojuma par apraidi 6.3. nodaļā ir skaidrots, ka proporcionalitātes novērtējums, kas jāveic Komisijai, ir divkāršs ([44]).

(125) No vienas puses, Komisijai jāaprēķina Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām uzdoto sabiedrisko pakalpojumu neto izmaksas un jāpārbauda, vai šīs izmaksas netiek pārmērīgi kompensētas. Maksājot kompensācijas uzņēmumam, valsts atbalsts nedrīkst pārsniegt uzdoto sabiedrisko pakalpojumu tīrās izmaksas. Lai noskaidrotu tīrās izmaksas, jāaprēķina arī citi tiešie vai netiešie ieņēmumi no sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas. Tādēļ, izvērtējot atbalsta proporcionalitāti, ņem vērā neto ieguvumu no sabiedrisko pakalpojumu izmantošanas.

([44]) Sal. ar Paziņojuma par apraidi 57. un 58. punktu.

(126) No otras puses, Komisijai jāpārbauda tās rīcībā esošā informācija, kas ļauj domāt, ka sabiedriskās raidorganizācijas ir traucējušas konkurenci komerciālajā tirgū lielākā mērā nekā vajadzīgs sabiedriskās darbības nodrošināšanai. Piemēram, ņemot vērā to, ka mazākus ieņēmumus varētu kompensēt valsts, sabiedriskā raidorganizācija varētu būt centusies samazināt tirgū reklāmas cenu vai citu tādu pakalpojumu cenu, kas nav sabiedriskie pakalpojumi, lai tādā veidā mazinātu konkurentu ieņēmumus. Šādas prakses gadījumā varētu būt vajadzīgs papildu finansējums no valsts, lai kompensētu no komercdarbības negūtos ieņēmumus, un tas varētu norādīt uz sabiedriskās darbības saistību pārmērīgu kompensēšanu.

8.3.1. ***Pārredzamība un izmaksu sadalījums***

(127) Vispirms Komisijai jānosaka vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu izmaksas. Tā kā Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas veic arī darbību, kas nav sabiedriskie pakalpojumi, tām saskaņā ar Komisijas 1980. gada 25. jūnija Direktīvu 80/723/EEK par dalībvalstu un publisku uzņēmumu finansiālo attiecību pārskatāmību ([45]), ([45]), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2000/52/EK ([46]), grāmatvedības atskaitēs jānošķir dažādie veiktās darbības veidi. Izdevumiem un ieņēmumiem jābūt pareizi asignētiem, pamatojoties uz skaidri noteiktiem un objektīviem saimnieciskā aprēķina principiem. Uz divi nav jādala un sabiedriskajai darbībai pilnībā var asignēt vienīgi izmaksas, kas pilnībā piedēvējamas sabiedriskajai darbībai, lai gan rada ieguvumu arī komercdarbībai ([47]).

(128) Pārredzamības direktīva Nīderlandē īstenota, grozot Konkurences likumu ("*Mededingingswet*") ([48]). Turklāt īpašs dekrēts ([49]) nosaka sabiedriskajām raidorganizācijām pienākumu grāmatvedības atskaitēs nošķirt visa veida blakusdarbību un saistīto darbību. Pamatojoties uz šo dokumentu, Nīderlandes iestādes ir sniegušas informāciju par sabiedrisko raidorganizāciju izdevumiem un ieņēmumiem laikposmā no 1994. gada līdz 2005. gadam.

(129) Saskaņā ar pārredzamības direktīvas prasībām dalībvalstīm ne vien jānodrošina sabiedriskās un cita veida darbības nošķiršana grāmatvedības atskaitēs, bet arī tas, ka visi izdevumi un ieņēmumi ir pareizi iedalīti, pamatojoties uz konsekventi piemērotiem un objektīviem pamatojamiem grāmatvedības principiem, kā arī tas, ka visi izdevumu iedalīšanas principi, saskaņā ar kuriem grāmatvedības atskaitēs tiek nošķirti dažādi darbības veidi, ir skaidri apstiprināti.

(130) Tomēr Komisija norāda, ka dekrēts nenosaka, kā sabiedriskajām raidorganizācijām jāiedala izmaksas, kuras ir kopīgas gan sabiedriskajai, gan cita veida darbībai. Turklāt no Nīderlandes iestādēm saņemtā informācija apliecina, ka sabiedriskās raidorganizācijas izmaksu sadalījumam izmanto dažādas metodes. Iestādes argumentē, ka individuālā līmenī sadalījums ir pareizs, taču individuālu raidorganizāciju izvēles dēļ attiecībā uz sadalījumu, tas dažādu raidorganizāciju starpā var atšķirties. Tomēr Komisija uzskata, ka konsekvences trūkums dažādu raidorganizāciju vidū norāda uz to, ka dekrētā nav sniegts pietiekams apraksts, kā izmaksas sadalāmas.

(131) Tādēļ, pamatojoties uz Nīderlandes iestāžu sniegto informāciju, nevar secināt, ka izmaksas būtu pareizi sadalītas, pamatojoties uz vispārpieņemtām izmaksu sadalījuma metodēm. Rezultātā Komisija uzskata, ka, nosakot, vai valsts finansējuma apjoms ir proporcionāls sabiedriskās darbības izmaksām, jāņem vērā visi neto ieņēmumi, ko sabiedriskās raidorganizācijas gūst no komercdarbības. Tas atbilst arī Nīderlandes tiesiskajam pamatam, kas attiecas uz sabiedriskās apraides sistēmu un nosaka, ka raidorganizācijām sabiedriskajai darbībai jāizmanto visa peļņa, arī tā, kas gūta no komercdarbības ([50]).

8.3.2. ***Valsts finansējuma proporcionalitāte***

(132) Saskaņā ar Paziņojuma par apraidi 57. punktu, valsts atbalsts nedrīkst pārsniegt sabiedriskās darbības neto izmaksas, kas radušās raidorganizācijām. Tādējādi pēc sabiedriskās darbības tīro izmaksu noteikšanas jākonstatē, vai valsts finansējuma kopējais apjoms nepārsniedz šo vērtību.

(133) Ja nav veikts pilnīgs vai pamatots izmaksu sadalījums, sabiedriskās darbības tīro izmaksu aprēķinā jāņem vērā tīrie ieņēmumi no visa veida darbības, kurai tieši vai netieši ir sniegtas priekšrocības ar valsts finansējumu ([51]). Nosakot sabiedriskās darbības tīrās izmaksas, nav jāņem vērā vienīgi ieņēmumi no nodalītas komercdarbības. Tā ir tāda veida darbība, kas ne tiešā, ne netiešā veidā nav guvusi labumu – piemēram, mazāku producēšanas ieguldījumu veidā – no valsts finansējuma, vai darbība, kas ir atmaksājusi pilnu ieguldījumu vērtību, kuru tā dala ar sabiedrisko darbību vai rodas tās rezultātā.

([45]) OV L 195, 29.7.1980., 35. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2005/81/EK (OV L 312, 29.11.2005., 47. lpp.).

([46]) OV L 193, 29.7.2000., 75. lpp.

([47]) Sal. ar Paziņojuma par apraidi 53.–56. punktu.

([48]) Sal. ar Nīderlandes Konkurences likuma 25. panta a) punktu.

([49]) Valsts sekretāra 2001. gada 13. jūnija dekrēts, kas ietver pielikumu "Finanšu kontroles rokasgrāmata".

([50]) Nīderlandes iestāžu sniegtie rādītāji rāda, ka laika periodā, par kuru notiek izmeklēšana, sabiedriskās raidorganizācijas kopumā ir guvušas peļņu.

([51]) Sal. ar Paziņojuma par apraidi 55. un 56. punktu.

(134) Nīderlandes sabiedriskās apraides sistēmā nav nodalītas darbības koncepcijas, nav arī pamatota un pilnīga resursu sadalījuma raidorganizāciju dažāda veida darbībai. Turklāt Likumā par plašsaziņas līdzekļiem noteikts, ka visi tīrie ieņēmumi no galvenā uzdevuma un blakusuzdevumiem ([52]) un blakusdarbības un saistītās darbības ([53]) ir jāizmanto, lai veiktu sabiedrisko darbību ([54]).

(135) Rezultātā sabiedriskās darbības tīrās izmaksas nosaka, ņemot vērā ieņēmumus no visas sabiedrisko raidorganizāciju darbības. Tādējādi aprēķinu veic šādi:

— pirmkārt, sabiedriskās darbības tīrās izmaksas nosaka, no sabiedriskās darbības kopējiem izdevumiem atskaitot tīros ieņēmumus, kas radušies no sabiedriskās darbības izmantošanas (galvenais uzdevums un blakusuzdevums) ([55]);

— otrkārt, ņem vērā visa veida nekomerciālu darbību (blakusdarbība un saistītā darbība);

— treškārt, pieskaita visa veida valsts finansējumu. Pirmkārt, ikgadējo valsts finansējumu un *Stifo* maksājumus, ko uzskata par pastāvošo atbalstu. Turklāt *ad hoc* finansējumu (maksājumus no *FOR* un atbilstīgas finansējuma daļas fondiem) un maksājumus no *CoBo* fonda, ko uzskata par jaunu atbalstu.

(136) Visu iepriekš minēto pozīciju summa nosaka, vai valsts finansējums pārsniedz sabiedriskās darbības kopējās tīrās izmaksas jeb, citiem vārdiem, vai sabiedriskā darbība nav pārmērīgi kompensēta.

(137) Attiecībā uz tehnisko pakalpojumu un tehniskā aprīkojuma bezmaksas nodrošinājumu no *NOB* puses, šis pasākums principā jāņem vērā, izvērtējot pārmērīgu kompensāciju. Tomēr tas nav skaidri jāiekļauj aprēķinos, jo var uzskatīt, ka bezmaksas tehniskie pakalpojumi kompensē izmaksas, kas citā gadījumā būtu jāfinansē. Tādējādi, ja būtu jāmaksā apspriežamie izdevumi, par tādu pat summu palielinātos Nīderlandes sabiedriskajām raidorganizācijām uzticēto sabiedrisko pakalpojumu izmaksas. Tādēļ šo izmaksu iekļaušana gala rezultātu nemainītu ([56]).

8.4. Lēmums par procedūras uzsākšanu un laiks, par kuru veic izmeklēšanu

(138) Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija, pamatojoties uz iepriekšējiem aprēķiniem, bija noteikusi, ka pārmērīgās kompensācijas apjoms ir 110 miljoni euro. Aprēķina pamatā bija nepilnīgi rādītāji par faktisko apjomu, par kādu tika veikts pārskaitījums rezervēm, un sabiedriskās apraides sistēmas rezervju kopējā summa laikā no 1992. gada līdz 2002. gadam. Uz to brīdi iestādes nebija sniegušas pilnīgus datus par sabiedriskajām raidorganizācijām.

(139) Pēc procedūras uzsākšanas Komisija saņēma datus par individuālu raidorganizāciju izmaksām un ieņēmumiem, kas ir daudz detalizētāki nekā kopējie rādītāji, kuri bija paziņoti procedūras uzsākšanas brīdī. Turklāt jaunā informācija sniedz faktiskus datus par laikposmu līdz 2005. gadam un ietver arī prognozi 2006. gadam.

(140) Šis lēmums attiecas uz *ad hoc* maksājumiem, kas maksāti no 1994. gada, un tas aptver laikposmu līdz 2005. gadam. Attiecībā uz beigu datumu Nīderlandes iestādes lūdza Komisiju ņemt vērā arī datus par 2006. gadu, tomēr Komisija neuzskata to par iespējamu, jo dati par 2006. gadu ir tikai prognozes pašreizējam budžeta gadam.

8.4.1. *Individuālu sabiedrisko raidorganizāciju kompensācijas novērtējums*

(141) Šķiet, ka pārmērīgu kompensāciju laikposmā no 1994. gada līdz 2005. gadam saņēmušas 14 no 19 sabiedriskajām raidorganizācijām. Pārmērīga kompensācija radīja 32 miljonu euro lielu peļņu, kas lielākoties nodoti programmu rezervēm.

(142) Tomēr dažos gadījumos daļa no pārmērīgi kompensētajiem līdzekļiem izlietota, lai sabalansētu nepietiekamas kompensācijas līdz 1994. gadam. Dažām raidorganizācijām 1994. gada sākumā bija negatīva programmu rezervju bilance ([57]). Negatīvu programmu rezervju bilanci raidorganizācijas drīkstēja reģistrēt vienīgi tad, ja sabiedriskās darbības izmaksas pārsniedza no dažādiem avotiem saņemto valsts finansējumu. Citiem vārdiem, negatīva programmu rezervju bilance varēja rasties vienīgi no nepietiekamām sabiedriskās darbības izdevumu kompensācijām.

(143) No otras puses, jebkuri iespējami zaudējumi komercdarbības jomā bija jāfinansē, izmantojot apvienības rezerves, un

([52]) Ieņēmumi par intelektuālā īpašuma tiesībām, ieņēmumi no SMS pakalpojumiem, sponsorēšanas, reklāmas biļešu tirdzniecības u.c. To var secināt no iepriekš minētās Finanšu kontroles rokasgrāmatas, kurā izklāstīti grāmatvedības uzskaites noteikumi un principi, kas jāizmanto sabiedriskajām raidorganizācijām (versija 2005, VII modelis, 18. lpp.).

([53]) Ieņēmumi no blakusdarbības un saistītās darbības ir šādi:
(1) ieņēmumi no apvienību darbības: parasti tie ir dalībnieku ziedojumi, ieņēmumi no apvienības žurnāliem un saņemtie novēlējumi;
(2) ieņēmumi no kapitāla: tie ir procentu, nomas un dalības ieņēmumi;
(3) ieņēmumi no programmu žurnāliem: Ieņēmumi no programmu žurnālu publicēšanas (žurnāli ar sīku informāciju par programmu, pārskatiem, reklāmu u.c.);
(4) ieņēmumi no cita veida darbības: ieņēmumi no CD un DVD, programmu formātu tirdzniecības.

([54]) Nīderlandes iestāžu vēstule saistībā ar Lietu E-5/2005, datēta ar 2005. gada 2. jūniju un reģistrēta 2005. gada 7. jūnijā.

([55]) Sal. ar 26. punktu.

([56]) Tas ir saskaņā ar Komisijas pozīciju lēmumā par Itālijas sabiedrisko raidorganizāciju *RAI*: Komisijas 2003. gada 15. oktobra lēmums par Itālijas īstenotajiem pasākumiem par labu *RAI SpA*, OV L 119, 23.4.2004., 1. lpp.

([57]) Piem., *VARA* 1994. gada sākuma bija negatīva programmas rezervju bilance 8,5 miljonu euro apmērā.

tie nevarēja ietekmēt programmu rezerves. Saskaņā ar Nīderlandes iestādēm apvienību rezerves bija izveidojuši privāti fondi.

(144) Zināmi arī gadījumi, kad no apvienību rezervēm īslaicīgi finansētas arī nepietiekamas sabiedriskās darbības izdevumu kompensācijas. 1993. gadā Nīderlandes iestādes "iesaldēja" apvienību rezerves; kopš tā brīža apvienību rezerves nevarēja papildināt ar ieņēmumiem no sabiedriskās darbības un komercdarbības. Tomēr tika izdarīts izņēmums, lai kompensētu maksājumus, kas pirms 1994. gada tika veikti no apvienību rezervēm, lai segtu neapmaksātos sabiedriskās darbības izdevumus. Saskaņā ar Nīderlandes iestādēm tie ir vienīgie apstākļi, kādos pēc 1994. gada joprojām notika līdzekļu iemaksāšana rezervēs ([58]).

(145) Komisija uzskata, ka reģistrētā negatīvā bilance programmu rezervēs un apvienību rezervju bilances pozitīvās izmaiņas pēc 1994. gada notika vienīgi sabiedriskās darbības izmaksu nepietiekamas kompensācijas rezultātā. Tādēļ šo summu vēlāku izlīdzināšanu uzskata par pieņemamām sabiedriskās darbības izmaksām. Tādēļ, konstatējot pārmērīgu kompensāciju, atbilstošas summas nav jāņem vērā.

(146) Kā minēts 141. punktā, pārmērīgas kompensācijas līdzekļi lielākoties ieplūda programmu rezervēs. *PO* 2005. gadā, pamatojoties uz Likuma par plašsaziņas līdzekļiem 19.a panta 1. punkta h) apakšpunktu un 109.a pantu, pirmoreiz nolēma, ka individuālu raidorganizāciju rezerves, kas pārsniedz 5 līdz 10 % no to gada budžeta, jānodod *PO* ([59]). Arī šo pārskaitījumu uzskata par daļu no *ad hoc* pasākumiem, un to ņem vērā, nosakot kompensācijas proporcionalitāti. Rezultātā šis pārskaitījums ir samazinājis individuālo raidorganizāciju kopējo kompensāciju apjomu, vienlaikus palielinot *PO* pārmērīgo kompensāciju apjomu.

(147) 8.3.2. iedaļā aprakstītajā veidā atskaitot – par katru gadu no 1994. līdz 2005. gadam – no kopējā finansējuma, kas saņemts no valsts, sabiedriskās darbības tīrās izmaksas, Komisija secina, ka neviena no individuālajām raidorganizācijām nav saņēmusi valsts finansējumu apmērā, kas pārsniegtu 100 % no tās gada budžeta. Tā kā sabiedriskās apraides izmaksas katru gadu var būt atšķirīgas, valsts ar budžetu saistītu iemeslu dēļ var vēlēties saglabāt minimālas valsts finansējuma svārstības un ļaut noteiktu daļu no ikgadējās pārmērīgās kompensācijas summas pārnest uz nākamo gadu. Komisija ir atzinusi šo principu Dānijas sabiedriskās apraides lietā ([60]).

(148) Saistībā ar Dānijas valsts atbalstu Komisija paziņoja, ka šādas rezerves ir jāizveido ar noteiktu mērķi, turklāt tās ir jāsaskaņo ar noteikumiem vistuvākajā laikā, tas ir, atvelkot no nākamā gada kompensācijas, ja konstatēta pārmērīga kompensācija. Tādējādi, ja pārmērīgas kompensācijas summa nepārsniedz 10 % no ikgadējās kompensācijas apjoma, šāda pārmērīga kompensācija ir savienojama ar EK līgumu un var tikt pārnesta uz nākamā gada periodu un atskaitīta no šajā periodā saņemamo kompensāciju summas.

(149) Nīderlandes iestādes ir nolēmušas, ka katra individuāla sabiedriskā raidorganizācija var uzturēt šādu rezervi maksimāli 5 līdz 10 % apmērā no tās gada budžeta ([61]). Saistībā ar šo ierobežojumu *PO* 2005. gadā pasūtīja rezervju pārskaitījumu no individuālajām raidorganizācijām *PO* 42,457 miljonu euro apmērā. Bez tam iestādes ir uzņēmušās no 2006. gada veikt rezervju regulāru uzraudzību un pieprasīt atmaksāt pārmērīgas summas, kas pārsniedz 10 % no ikgadējā kompensāciju apjoma ([62]). Tādēļ Komisija uzskata, ka ir izpildīti nosacījumi, lai par savienojamu uzskatītu pārmērīgas kompensācijas summu, ja netiek pārsniegti 10 % no sabiedrisko raidorganizāciju gada budžeta ([63]).

(150) Tā kā pārmērīgas kompensācijas summa nepārsniedz 10 % starpību no gada budžeta, to var uzskatīt par pamatotu sabiedriskās darbības veikšanai, un tādējādi atbalstu uzskata par savienojamu ar EK līguma 86. panta 2. punktu.

8.4.2. ***Pārmērīga kompensācija PO***

(151) *PO* ir saņēmis maksājumus par tā apraides sistēmas pārvaldītāja un koordinatora funkciju. Šo funkciju pilda *PO*, kā atsevišķa organizācija, kam ir nodalīti iekšējie konti. Nīderlandes iestādes ir paziņojušas, ka, lai gan *NOS RTV* ir *PO* vienas juridiskās personas daļas un tiem ir arī konsolidēti konti, šīm organizācijām nekādos apstākļos nav pieļaujama piekļuve otras organizācijas līdzekļiem.

([58]) Tas attiecas uz *AVRO*, *KRO*, *NCRV* un *VARA*. Nīderlandes iestāžu 30. aprīļa vēstule, reģistrēta 2004. gada 13. maijā.

([59]) Vēstule "Publieke Omroep", datēta ar 2005. gada 28. jūliju un izsūtīta no Nīderlandes iestādēm 2005. gada 1. septembrī (reģistrēta 2005. gada 5. septembrī).

([60]) Komisijas Lēmums (2004. gada 19. maijs) par Dānijas īstenotajiem pasākumiem attiecībā uz *TV2/Danmark*, OV L 85, 23.8.2006., 113. punkts.

([61]) Tas ir, 5 vai 10 % atkarībā no raidorganizācijas budžeta.

([62]) Jaunā plašsaziņas līdzekļu likuma projektā (2007. gada Likums par plašsaziņas līdzekļiem) Nīderlandes valdība ir ieviesusi noteikumu, kas paredz, ka rezervi katru gadu kontrolē un pārmērīga rezervju summa (rezerve, kas lielāka par 10 % no ikgadējā kompensāciju apjoma), jāpārskaita atpakaļ *AOR*, ko vada plašsaziņas līdzekļu iestāde. Nīderlandes valdība, kā pausts 2006. gada 4. maija vēstulē, ir apņēmusies ieviest šo noteikumu 2006. gada likumā par budžetu, kas garantē tā piemērošanu līdz 2007. gada Likuma par plašsaziņas līdzekļiem pieņemšanai.

([63]) Praksē 5 % vai 10 %, saskaņā ar Nīderlandes iestāžu lēmumu.

(152) Ņemot vērā *PO* nodalītos kontus un ievērojot 135. punktā aprakstīto grāmatvedības metodi, Komisija secina, ka *PO* saņemtā pārmērīgu kompensāciju kopējā summa ir 55,908 miljoni euro, neskaitot rezerves, ko 2005. gadā pārskaitījušas individuālās raidorganizācijas. Rezervju pārskaitījuma summa ir 42,457 miljoni euro. Ja ņem vērā šo pārskaitījumu, *PO* pārmērīgas kompensācijas kopējā summa ir 98,365 miljoni euro (55,908 + 42,457 miljoni euro).

4. tabula

Pārskats par PO ikgadējo finansējumu (1994–2005), miljoni euro [64]

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Kopā
Sabiedriskās darbības izdevumi	53,1	60,5	61,8	64,6	69,3	77,3	89,0	94,7	100,4	91,2	91,9	95,2	948,9
Ieņēmumi no sabiedriskās darbības	0	0	0	0,7	3,3	3,5	2,5	2,6	3,4	0,2	0	0	16,2
Sabiedriskās darbības tīrās izmaksas	**53,1**	**60,5**	**61,8**	**63,9**	**66,0**	**73,8**	**86,4**	**92,0**	**97,0**	**90,9**	**91,9**	**95,2**	**932,7**
Komercdarbības tīrais rezultāts	**5,7**	**5,9**	**6,5**	**7,3**	**10,7**	**16,0**	**13,7**	**12,0**	**10,8**	**13,1**	**22,3**	**9,7**	**133,7**
Nepieciešamais valsts finansējums	**47,5**	**54,6**	**55,3**	**56,5**	**55,4**	**57,8**	**72,7**	**80,0**	**86,2**	**77,8**	**69,6**	**85,5**	**799,0**
Ikgadējie maksājumi	49,4	55,6	58,3	58,9	62,3	70,7	68,7	74,6	78,6	85,4	78,0	79,3	819,6
Ikgadējie maksājumi no *Stifo*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kopējā ikgadējā kompensācija	**49,4**	**55,6**	**58,3**	**58,9**	**62,3**	**70,7**	**68,7**	**74,6**	**78,6**	**85,4**	**78,0**	**79,3**	**819,6**
Rezultāts pirms *ad hoc* maksājumiem	**1,9**	**1,0**	**3,0**	**2,3**	**6,9**	**12,8**	**- 4,0**	**- 5,4**	**- 7,6**	**7,6**	**8,4**	**- 6,2**	**20,7**
Maksājumi no *FOR*	0	0	0	0	0	0	7,1	6,1	5,2	7,0	5,6	2,8	33,9
Maksājumi no atbilstīgas finansējuma daļas fondiem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maksājumi no *CoBo* fonds	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pārmērīgas rezerves pārskaitījums	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42,5	42,5
Kopējie *ad hoc* maksājumi	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**7,1**	**6,1**	**5,2**	**7,0**	**5,6**	**45,3**	**76,3**
Ārkārtas pozīcijas	0	0	0	0	0	0,9	0	0,2	0,2	0	0	0	1,4
Pārmērīga finansējuma vai nepietiekama finansējuma kopējā summa	**1,9**	**1,0**	**3,0**	**2,3**	**6,9**	**13,7**	**3,1**	**0,9**	**- 2,1**	**14,5**	**14,0**	**39,1**	**98,4**

[64] Atšķirības tekstā un tabulā skaidrojamas ar rādītāju noapaļošanu.

(153) Komisija uzskata, ka pārmērīga kompensācija 98,365 miljonu euro apmērā sabiedriskās darbības funkcionēšanai nav vajadzīga un tādēļ tai nevar piemērot 86. panta 2. punkta atkāpes attiecībā uz aizliegumu saņemt valsts atbalstu. Tādēļ pārmērīgu kompensāciju neuzskata par savienojamu atbalstu, un tā principā jāatgūst no *PO*.

(154) Tomēr šķiet, ka pārmērīgas kompensācijas summa pārsniedz *PO* uzkrātos *ad hoc* maksājumus. *PO ad hoc* maksājumu veidā no valsts plašsaziņas līdzekļu budžeta saņēmis 33,870 miljonus euro, kā arī *ad hoc* pārskaitījumu 42,457 miljonu euro apmērā no citām raidorganizācijām. Kopā tie ir 76,327 miljoni euro, saņemti no *ad hoc* pasākumiem. Turklāt *ad hoc* maksājumi veidojuši arī procentus, kas arī jāņem vērā, nosakot līdzekļu apjomu, kāds netika saņemts pastāvošā atbalsta pasākumu kontekstā. Tādēļ atgūstami 76,327 miljoni euro, pieskaitot procentus, jo "atlikusī" pārmērīgā kompensācija tika piešķirta ar pastāvoša atbalsta starpniecību, un to nevar atgūt.

8.5. Konkurenci traucējoša rīcība komerciālajā tirgū

(155) Kā skaidrots Paziņojumā par apraidi, Komisijas uzskata, ka konkurenci traucējošu rīcību no sabiedrisko raidorganizāciju puses nevar uzskatīt par nepieciešamu sabiedriskās darbības veikšanai. Lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu Komisija minēja šādus iespējamus tirgus kropļojumus.

8.5.1. *Kabeļtelevīzijas pārraides*

(156) Parauglīgumā, kas 1985. gadā noslēgts starp raidorganizācijām un kabeļoperatoriem, pēc Nīderlandes valdības pieprasījuma noteikts, ka kabeļoperatori nemaksā Nīderlandes sabiedriskās televīzijas programmām par intelektuālā īpašuma tiesībām. Ir pamatoti jautāt, vai, negūstot intelektuālā īpašuma tiesību maksājumu ieņēmumus no kabeļopetoriem, *PO* rīkojās kā normāls tirgus operators, jo tā uzskatāma par atteikšanos no komerciāliem ienākumiem.

(157) Tomēr Nīderlandes iestādes argumentē, ka tas, ka *PO* nepieprasa samaksu par intelektuālā īpašuma tiesībām, automātiski nav pretrunā ar tirgus praksi. Arī komerciālās raidorganizācijas neprasa samaksu no kabeļoperatoriem par to programmu pārraidīšanu ([65]).

(158) Patiesībā komerciālie līgumi starp raidorganizācijām un kabeļoperatoriem var paredzēt dažādus nosacījumus, jo īpaši ņemot vērā faktu, ka darījums ietver pārraidīšanas pakalpojumu apmaiņu pret satura pieejamību, kas ir vērtīga abām pusēm. Līdz ar to Komisija konstatē, ka nav skaidru pierādījumu, ka *PO* rīkotos pretrunā ar tirgus praksi un, atsakoties no komerciāliem ienākumiem, palielina nepieciešamā valsts finansējuma apjomu.

8.5.2. *Reklāmas tirgus*

8.5.2.1. *Piedēvētais cenu samazinājums GRP 20-49*

(159) Sākot formālu izmeklēšanas procedūru, Komisijai nebija pietiekamu pierādījumu tam, ka *STER* faktiski pazemina cenas. Tomēr jāizvērtē informācija, ko sūdzību iesniedzēji un Nīderlandes iestādes sniegušas pēc izmeklēšanas sākuma.

(160) Paziņojuma par apraidi 58. punktā minēts, ka sabiedriskās raidorganizācijas varētu censties pazemināt reklāmas cenas, lai mazinātu konkurentu ieņēmumus. Tomēr jāatceras, ka sabiedriskās raidorganizācijas Nīderlandē nepastarpinātā veidā ar reklāmu nenodarbojas, bet reklāmas darbību veic atsevišķa organizācija *STER*. Pamatojoties uz *STER* uzdevumu aprakstu, tam ir jāizmanto reklāmai pieejamais laiks veidā, kas var dot optimālu ieguldījumu sabiedrisko raidorganizāciju centrālajā finansēšanā. Šī organizācija darbojas kā starpnieks, kura uzdevums ir maksimāli palielināt sabiedrisko raidorganizāciju peļņu no reklāmas telpas pārdošanas. Kā iepriekš minēts 17. punktā, *STER* ieņēmumi no reklāmas nepastarpināti nonāk plašsaziņas līdzekļu budžetā.

(161) Jebkādu cenu samazinājumu no *STER* puses rada daži vai visi tālāk uzskaitītie apstākļi: *STER* salīdzinājumā ar tā konkurentiem piedāvā zemākas cenas, tam ir lielāka tirgus daļa, un *STER* zaudē ieņēmumus.

(162) Pirmkārt, kā Komisija minēja arī lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu, sabiedrisko un privāto reklāmas tirdzniecības uzņēmumu cenu salīdzinājumu var uzskatīt par noderīgu kritēriju, kas minēts Paziņojuma par apraidi 58. punktā.

([65]) Saskaņā ar kabeļoperatoru organizāciju *VECAI*, *NOS* reāli saņem maksājumus no *VECAI*, lai gan tiem ir cits nosaukums. Tomēr *NOS* neuzskata šos maksājumus par samaksu par intelektuālā īpašuma tiesībām.

(163) Cenu salīdzinājumam vislabāk piemērota mērķauditorijas grupa, kurā ietilpst 20-49 gadus veci cilvēki. Kā var secināt no tālāk norādītās 5. tabulas, pastāv vairākas dažādas apakšgrupas, no kurām daudzas paredzētas skatītājiem 20-49 gadu vecumā.

5. tabula.

STER iegūto GRP procentuālais daudzums (2004. gads).

Mērķis	13+	20-34	35-49	50-64	20-49	Pircēji 20-49	Pircēji 20–49, pieskaitot bērnus	Vīrieši 20-34	Sievietes 20-34
Iegūts	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 27.1.2005.

(164) Kā redzams 5. tabulā, STER galvenokārt pārdod reklāmas laiku skatītāju kategorijai 20–49 gadu vecumā. No 1999. gada STER tirgus daļa reklāmas nozarē un sabiedrisko raidorganizāciju auditorija vecuma grupā 20–49 gadi ir samazinājusies. Mērķa grupā vecumā 20–49 gadi reklāmdevējiem piedāvātās bruto cenas ir šādas:

6. tabula

Bruto cenas GRP mērķa grupā vecumā 20–49 gadi (laikā no 18:00 līdz 24:00), 1995–2005, euro.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	1 470	1 496	1 499	1 315	1 485	1 541	1 562	1 624	1 816	1 932	1 890
Komerciālās raidorganizācijas	1 337	1 314	1 366	1 399	1 438	1 637	1 667	1 675	1 753	2 055	2 087

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 23.2.2006.

(165) Saskaņā ar iepriekš norādītajiem datiem, STER cenrāža cenas GRP mērķa grupā vecumā 20–49 gadi ir bijušas tikai nedaudz zemākas par komerciālo raidorganizāciju cenām. Saskaņā ar Nīderlandes iestādēm, raidorganizācijas un STER piedāvā diezgan ievērojamas atlaides. Šķiet, ka komerciālās raidorganizācijas ir piedāvājušas daudz lielākas atlaides, jo īpaši kopš 1998. gadā. Šīs atlaides ir norādītas turpmāk:

7. tabula

Reālās piešķirtās atlaides no 1994. līdz 2005. gadam, %.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Komerciālās raidorganizācijas	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 24.2.2006.

(166) Lai gan STER auditorija ir mazāk pievilcīga par komerciālo raidorganizāciju auditoriju, jo tai ir zema selektiviāte un līdz ar to mazākas spējas piedāvāt ļoti īpašu mērķa grupu; STER ir arī mazāka auditorija un reklāmas tirgus daļa (sk. 9. tabulu), bet neto cenas ir augstākas kā komerciālo raidorganizāciju piedāvātās.

8. tabula

Neto cenas GRP mērķa grupā vecumā 20–49 gadi (laikā no 18:00 līdz 24:00), 1995.–2005. gads, euro.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Komerciālās raidorganizācijas	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

(167) Turklāt no 9. tabulas var secināt, ka pastāv nepārprotama saistība starp auditorijas samazinājumu un sabiedrisko raidorganizāciju pakalpojumu reklāmas tirgus daļu. Nav pierādījumu, ka iespējamā cenu dempinga dēļ *STER* palielinātu savu tirgus daļu vai pat saglabātu savu tirgus daļu, neraugoties uz raidorganizāciju, kas ir tā klienti, auditorijas samazinājumu. Gluži pretēji, *STER* zaudē savu reklāmas tirgus daļu atbilstīgi sabiedrisko raidorganizāciju auditorijas samazinājumam.

9. tabula

Auditorija un reklāmas tirgus daļas.

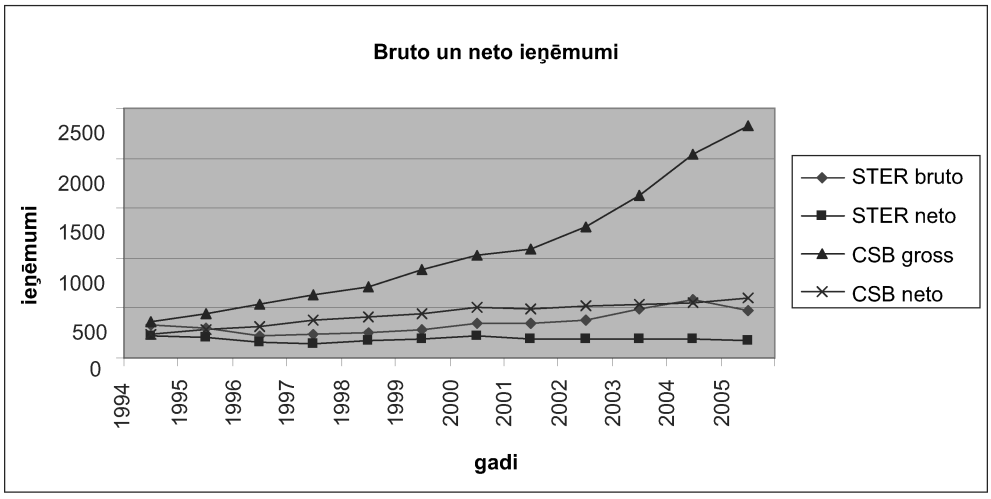
	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Komerciālo raidorganizāciju auditorija	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Komerciālo raidorganizāciju reklāma	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Sabiedrisko raidorganizāciju auditorija	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Sabiedrisko raidorganizāciju reklāma	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

Avots: Nīderlandes iestāžu vēstule, 3.2.2006.

(168) Visbeidzot, nav pierādījumu, ka *STER* zaudētu ieņēmumus no reklāmas, lai palielinātu savu tirgus daļu.

1. attēls

bruto un tīro ieņēmumu attīstība.



(169) No 7. tabulas un 1. grafika var secināt, ka *STER* ir piedāvājis ievērojamas atlaides. Tomēr no 1. grafika var secināt arī to, ka, arī pastāvot atlaidēm, tīrie ieņēmumi no reklāmas laika pārdošanas palikuši salīdzinoši nemainīgi. Atlaižu izmantošana nav radījusi būtiskas izmaiņas ieņēmumos.

(170) Tātad šķiet, ka Nīderlandes reklāmas tirgū nav konstatēts neviens no apstākļiem, kas parasti ir saistīts ar cenas samazinošu rīcību, proti, zemākas cenas, tirgus daļas palielinājums un īslaicīgs ieņēmumu zudums. Atkal jāuzsver, ka *STER* ir no sabiedriskajām raidorganizācijām neatkarīgs uzņēmums, kura ieņēmumi nepastarpināti nonāk plašsaziņas līdzekļu budžetā. Tādēļ Komisijai jāsecina, ka nav pazīmju, ka *STER* būtu pazeminājis cenas tādā apmērā, kas rada pārmērīgu ieņēmumu zudumu, tādā veidā palielinot sabiedriskās apraides sistēmai vajadzīgā valsts finansējuma apjomu.

8.5.2.2. *Reklāmas cenu kritēriji*

(171) *SBS Broadcasting BV* argumentēja, ka "vienkāršs cenu salīdzinājums, novērtējot *GRP 20–49* cenu, kas maksāta *STER* vai *IP* un/vai *SBS*, nevar būt vienīgais kritērijs, lai noteiktu, vai *STER* samazina cenu".

(172) Bez tam *SBS* norāda, ka, pirmkārt, reklāmdevēji ir gatavi maksāt vairāk par *GRP 20–49*, ko piedāvā *STER*, jo reklāma sasniedz arī cilvēkus ārpus šīs mērķa grupas. Turklāt *STER* reālās cenas *GRP 13+* (pusaudžu kategorija) ir daudz zemākas nekā konkurējošo komerciālo raidorganizāciju cenas *GRP 13+*. Šos jautājumus Komisija iesniedza Nīderlandes iestādēm ([66]).

(173) Attiecībā uz pirmo jautājumu iepriekš jāpaskaidro, ka mārketinga uzņēmumi, reklamējot savus izstrādājumus, vēlas iegūt mērķa grupas uzmanību. Auditorijai ārpus mērķa grupas nav nozīmes. Viens no reklāmas laika iegūšanas kritērijiem ir mērķa auditorijas selektivitāte. Ja reklāmas laiks nav selektīvs, proti, ir liels daudzums tā dēvētās "neizmantotās reklāmas" (reklāma, kas sasniedz cilvēkus ārpus mērķa grupas), reklāmas laiks kļūst mazāk saistošs. Ņemot vērā to, ka *STER* pārdotajai reklāmas telpai ir zema selektivitāte – tā piesaista plašu skatītāju loku, tad saskaņā ar Nīderlandes iestāžu viedokli *STER* ir grūti saglabāt savus reklāmas izcenojumus. Otrkārt, *GRP 13+* ir daudz mazāka nozīme nekā *GRP 20-49*. Informācija 5. tabulā norāda uz *GRP 13+* relatīvo mazsvarīgumu un skaidri liecina, ka *GRP 13+* nav izšķirošais kritērijs, veicot cenu salīdzināšanu. Kā norādīja Nīderlandes iestādes, daudz nozīmīgāks ir *GRP 20–49*. Fakts, ka *STER* piedāvātā cena *GRP 13+* ir zemāka, kā tāds nepierāda, ka sabiedriskās raidorganizācijas kopumā nodarbotos ar cenu dempingu.

([66]) Nīderlandes iestāžu vēstule, 2005. gada 4. janvāris.

8.5.2.3. *Secinājums par reklāmu*

(174) Tādēļ, lai arī *STER* ir piedāvājis ievērojamas atlaides, kopējie ieņēmumi no reklāmas laika nemazinājās, bet gan palika stabili. Izvērtējot citus argumentus un Nīderlandes iestāžu atbildes, Komisija secina, ka šobrīd nav pierādījumu tam, ka *STER* necentās palielināt ieņēmumus no reklāmas un ka tā rīcība varētu būt palielinājusi vajadzīgā valsts finansējuma apjomu.

8.5.3. ***Futbola pārraižu tiesības***

(175) Kad Komisija uzsāka procedūru, tā norādīja, ka nav skaidru pazīmju, lai secinātu, ka raidorganizācijas par futbola pārraižu tiesībām maksāja cenu, kas būtiski pārsniedza tirgus vērtību. Viens no iemesliem bija tas, ka sabiedriskās raidorganizācijas pārrunās piedāvāja lielākas summas, nekā to bija gatavas darīt komerciālās raidorganizācijas. *CLT-UFA* iesniedza sūdzību, ka Nīderlandes sabiedriskās raidorganizācijas maksā pārāk lielas summas par tiesībām pārraidīt futbolu. Komisija norādīja, ka šo situāciju tā varētu izvērtēt sīkāk.

(176) Tālākā izmeklēšanā netika atrasti pierādījumi, ka sabiedriskās raidorganizācijas būtu pārsolījušas komerciālās raidorganizācijas vai ka sabiedriskās raidorganizācijas būtu ieguvušas tiesības pārraidīt futbola sacensības tādā mērā, kas konkurentiem varētu atņemt tiesības uz tirgu. Patiesībā ir konstatēti gadījumi, kad laika periodā, par kuru tiek veikta izmeklēšana, nozīmīgas futbola pārraižu tiesības ir komerciālo raidorganizāciju īpašumā (sk. 55. punktu iepriekš).

(177) Tomēr, ievērojot to, ka pašreizējā procedūrā nebija iespējams identificēt noteiktus konkurētspējas traucējumus, jautājums par to, vai sistēma kā tāda nodrošina pietiekamu aizsardzību pret iespējamu konkurenci traucējošu rīcību, tiks izskatīts procedūrā E-5/2005 par pastāvošo atbalstu.

9. SECINĀJUMS

(178) Ņemot vērā iepriekš minētos iemeslus, Komisija secina, ka ir veikta pārmērīga kompensācija *NOS* par darbībām, ko veic kā *PO*, 98,365 miljonu euro apmērā, kas piešķirti ar valsts atbalsta pasākumu starpniecību, ko, pamatojoties uz EK līguma 86. panta 2. punktu, nevar uzskatīt par savienojamiem ar kopējo tirgu, tādēļ *NOS* šie līdzekļi jāatmaksā.

(179) Tomēr, ņemot vērā to, ka pārmērīgas kompensācijas summa pārsniedz kopējos *ad hoc* maksājumus, ko uzkrājis *PO* un kuru kopējā summa ir 76,327 miljoni euro, atmaksājamā summa ir 76,327 miljoni euro, pieskaitot procentus, jo pārmērīgas kompensācijas "atlikusī" daļa ir piešķirta ar pastāvoša atbalsta starpniecību, un tā nav jāatmaksā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. *Ad hoc* valsts atbalsts, ko Nīderlande ir sniegusi *NOS* kā *PO* funkciju izpildītājam nav savienojams ar kopējo tirgu.

2. *NOS* ir jāatmaksā nesavienojamais *ad hoc* valsts atbalsts. Atmaksājamā summa ir 76,327 miljoni euro, pieskaitot procentus.

3. *Ad hoc* valsts atbalsts, ko Nīderlande sniegusi individuālām sabiedriskajām raidorganizācijām, ir savienojams ar kopējo tirgu, ja vien, šāda atbalsta rezultātā rodoties pārmērīgai kompensācijai, atlikums tiek glabāts kā rezerve noteiktam mērķim un tās apjoms nepārsniedz 10 % no raidorganizācijas gada budžeta un ja Nīderlande regulāri kontrolē šī ierobežojuma ievērošanu.

2. pants

1. Nīderlandei jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai *PO* atmaksātu atbalstu, kas minēts 1. pantā un nelikumīgi sniegts saņēmējam.

2. Atmaksai jānotiek bez kavēšanās un saskaņā ar valsts tiesību aktos noteikto procedūru ar nosacījumu, ka tā pieļauj tūlītēju un efektīvu lēmuma izpildi. Atmaksājamai atbalsta summai jāietver procenti no datuma, kurā atbalsts tika nodots saņēmējiem, līdz atmaksas datumam.

3. Šī panta 2. punktā noteiktā atmaksājamā procentu summa jāaprēķina saskaņā ar procedūru, kas izklāstīta Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ([67]) 9. un 11. pantā.

4. Divu mēnešu laikā no šī lēmuma paziņošanas Nīderlandei jāpieprasa 1. pantā minētajam saņēmējam atmaksāt nelikumīgo un nesavienojamo atbalstu un saņemamos procentus.

3. pants

Divu mēnešu laikā pēc šī lēmuma paziņošanas Nīderlandei jāinformē Komisija par jau veiktajiem un plānotajiem pasākumiem lēmuma izpildei. Šo informāciju tā sniedz, izmantojot Lēmuma 1. pielikumā pievienoto anketu. Šajā pat periodā Nīderlandei jāiesniedz visi dokumenti, kas apliecina, ka pret nelikumīgi piešķirtā un nesavienojamā atbalsta saņēmēju ir sākta naudas atgūšanas procedūra.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Nīderlandes Karalistei.

Briselē, 2006. gada 22. jūnijs

Komisijas vārdā –

Komisijas locekle

Neelie KROES

([67]) OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.

PIELIKUMS

INFORMĀCIJA PAR KOMISIJAS LĒMUMA NR. C 2/2004 IZPILDI

1. **Saņēmēju kopējais skaits un atmaksājamā atbalsta kopējā summa**

1.1 Lūdzu, detalizēti paskaidrojiet, kā aprēķinās no individuāliem saņēmējiem atgūstamo atbalsta summu.

— Pamatsumma

— Procenti

1.2 Kāda ir nelikumīgā atbalsta kopējā atmaksājamā summa, kas piešķirta, vadoties pēc šādas shēmas (bruto atbalsta ekvivalents; … cenas)?

1.3 Kāds ir saņēmēju kopējais skaits, no kuriem jāatgūst saskaņā ar šo shēmu nelikumīgi piešķirtais atbalsts?

2. **Atbalsta atmaksai plānotie un jau veiktie pasākumi**

2.1 Lūdzu, detalizēti aprakstiet, kādi pasākumi ir plānoti un kādi jau ir veikti, lai nodrošinātu tūlītēju un nekavējošu atbalsta atmaksu. Lūdzu, ja tas ir būtiski, norādiet arī veikto/plānoto pasākumu tiesisko pamatu.

2.2 Līdz kuram datumam atbalsta atmaksa tiks pabeigta?

3. **Informācija par individuāliem saņēmējiem**

Tabulā, lūdzu, sniedziet informāciju par katru saņēmēju, no kura jāatgūst saskaņā ar šo shēmu nelikumīgi piešķirtais atbalsts.

Saņēmēja identitāte	Nelikumīgi piešķirtā atbalsta summa (*) Valūta: ….	Atmaksātā summa (°) Valūta: ...

(*) Atbalsta summa, kas nodota saņēmēja rīcībā (bruto atbalsta ekvivalentos; …. cenās).
(°) Bruto atmaksātā summa (ar procentiem).